

Infrastruktura i bezpieczeństwo

2019–2022

Spis treści

I Metodologia badania

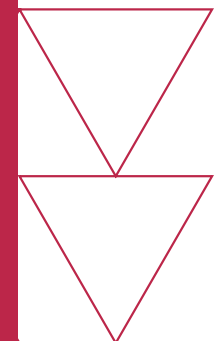
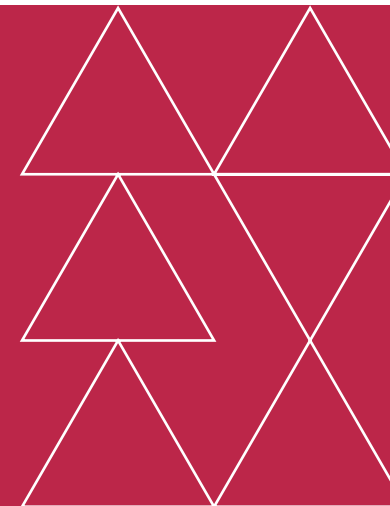
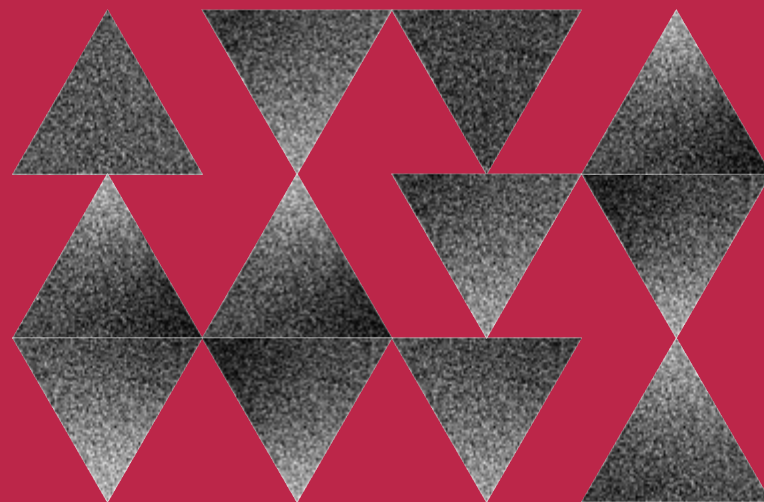
- 1. Założenia
- 2. Badana zbiorowość
- 3. Obszary badawcze
- 4. Narzędzia badawcze
- 5. Próba badawcza

II Muzea będące instytucjami kultury

- 1. Wyniki badania
 - 1.1. Bezpieczeństwo w muzeum, zabezpieczenia techniczne
 - 1.1.1. Główne wnioski płynące z badania
 - 1.1.1.1. Magazyny i bezpieczeństwo zbiorów
 - 1.1.1.2. Zabezpieczenia przeciwpożarowe
 - 1.1.1.3. Zabezpieczenia techniczne
 - 1.1.1.4. Przygotowanie muzeum do zdarzeń szczególnych
 - 1.2. Dostępność architektoniczna
 - 1.2.1. Główne wnioski płynące z badania
 - 1.2.1.1. Kubatura i funkcjonalność budynku/budynków
 - 1.2.1.2. Dostępność architektoniczna
 - 1.3. Energooszczędność i wpływ działalności muzeum na środowisko

3	1.3.1. Główne wnioski płynące z badania	38
4	1.4. Infrastruktura teletechniczna i cyberbezpieczeństwo	42
5	1.4.1. Główne wnioski płynące z badania	42
9	III Muzea niebędące instytucjami kultury	
10	1. Wyniki badania	46
11	1.1. Bezpieczeństwo w muzeum, zabezpieczenia techniczne	47
17	1.1.1. Główne wnioski płynące z badania	47
18	1.1.1.1. Magazyny i bezpieczeństwo zbiorów	48
18	1.1.1.2. Zabezpieczenia przeciwpożarowe	51
18	1.1.1.3. Zabezpieczenia techniczne	54
18	1.1.1.4. Przygotowanie muzeum do zdarzeń szczególnych	56
18	1.2. Dostępność architektoniczna	59
18	1.2.1. Główne wnioski płynące z badania	59
18	1.2.1.1. Kubatura i funkcjonalność budynku/budynków	60
18	1.2.1.2. Dostępność architektoniczna	62
18	1.3. Energooszczędność i wpływ działalności muzeum na środowisko	66
18	1.3.1. Główne wnioski płynące z badania	66
18	1.4. Infrastruktura teletechniczna i cyberbezpieczeństwo	70
18	1.4.1. Główne wnioski płynące z badania	70

I Metodologia

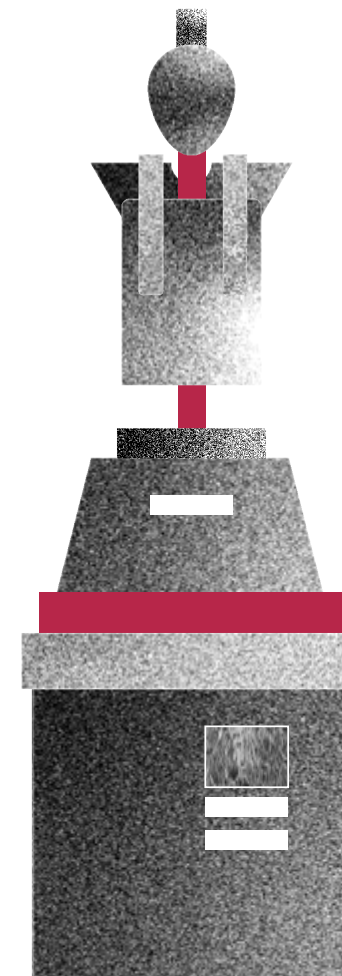

1. Założenia

Projekt *Statystyka muzeów* jest realizowany corocznie od 2014 roku przez Narodowy Instytut Muzeów (NIM, dawniej NIMOZ) przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN). Ma na celu pozyskanie aktualnych danych dotyczących działalności statutowej muzeów. Zakres przedmiotowy badania obejmuje ustawowe zadania muzeów, a w szczególności:

- » działalność wystawienniczą, wydawniczą, naukową, edukacyjną;
- » informacje o zbiorach, w tym ewidencji, ruchu, digitalizacji; konserwacji, oraz stratach muzealiów;
- » dane nt. infrastruktury i zabezpieczeń;
- » informacje o frekwencji, osobach zatrudnionych, budżecie, działalności promocyjno-marketingowej.

Od 2022 roku ankiety przygotowywane przez NIM stały się częścią systemu statystyki publicznej, koordynowanego przez Główny Urząd Statystyczny (GUS). Ankiety powstające w ramach projektu *Statystyka muzeów* są kierowane wyłącznie do muzeów, które uzgodniły swój statut lub regulamin z MKiDN (muzeów będących i niebędących instytucjami kultury).

2. Badana zbiorowość

Badanie jest skierowane do muzeów o statucie lub regulaminie uzgodnionym z MKiDN.

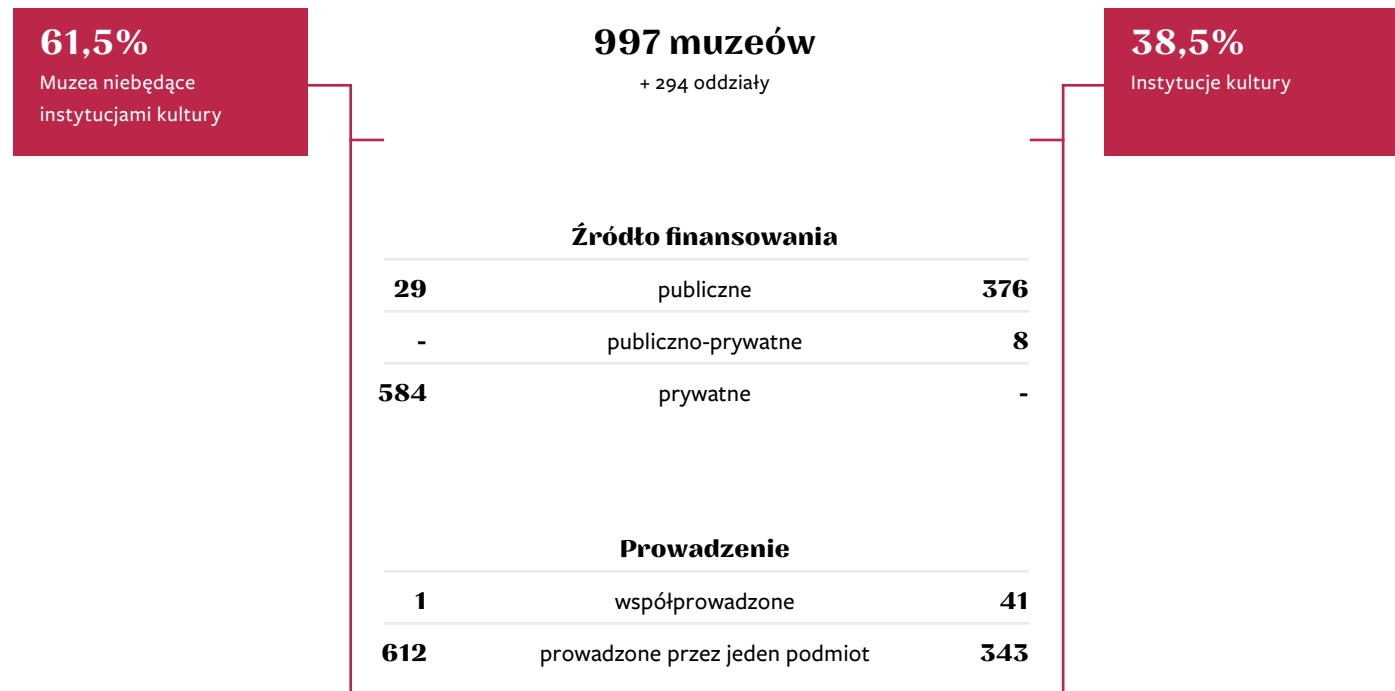
Dane w raporcie zostały przedstawione osobno dla:

- » muzeów będących instytucjami kultury, czyli dla muzeów państwowych i samorządowych (prowadzonych przez ministerstwa lub jednostki samorządu terytorialnego);
- » muzeów niebędących instytucjami kultury (prowadzonych przez osoby fizyczne, podmioty gospodarcze, fundacje, stowarzyszenia, jednostki kościelne lub wyznaniowe, uczelnie itp.).

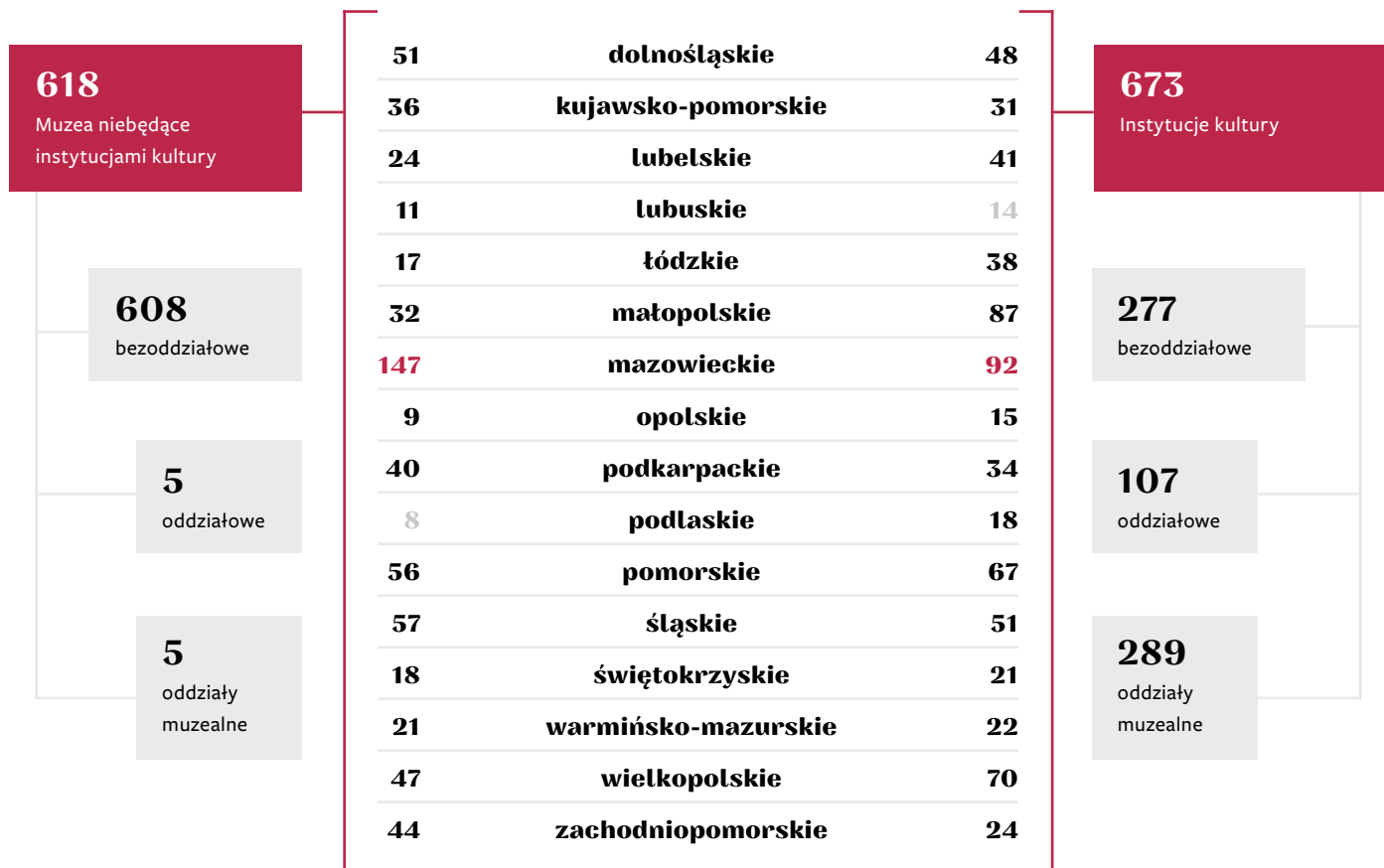
Zgodnie ze stanem na koniec 2022 roku w wykazie MKiDN znajdowało się 997 muzeów (1291 wraz z oddziałami), z czego 384 to jednostki będące instytucjami kultury.

Na poniższych schematach przedstawiono wszystkie muzea w rozumieniu ustawy w podziale na instytucje kultury i muzea niebędące instytucjami kultury.

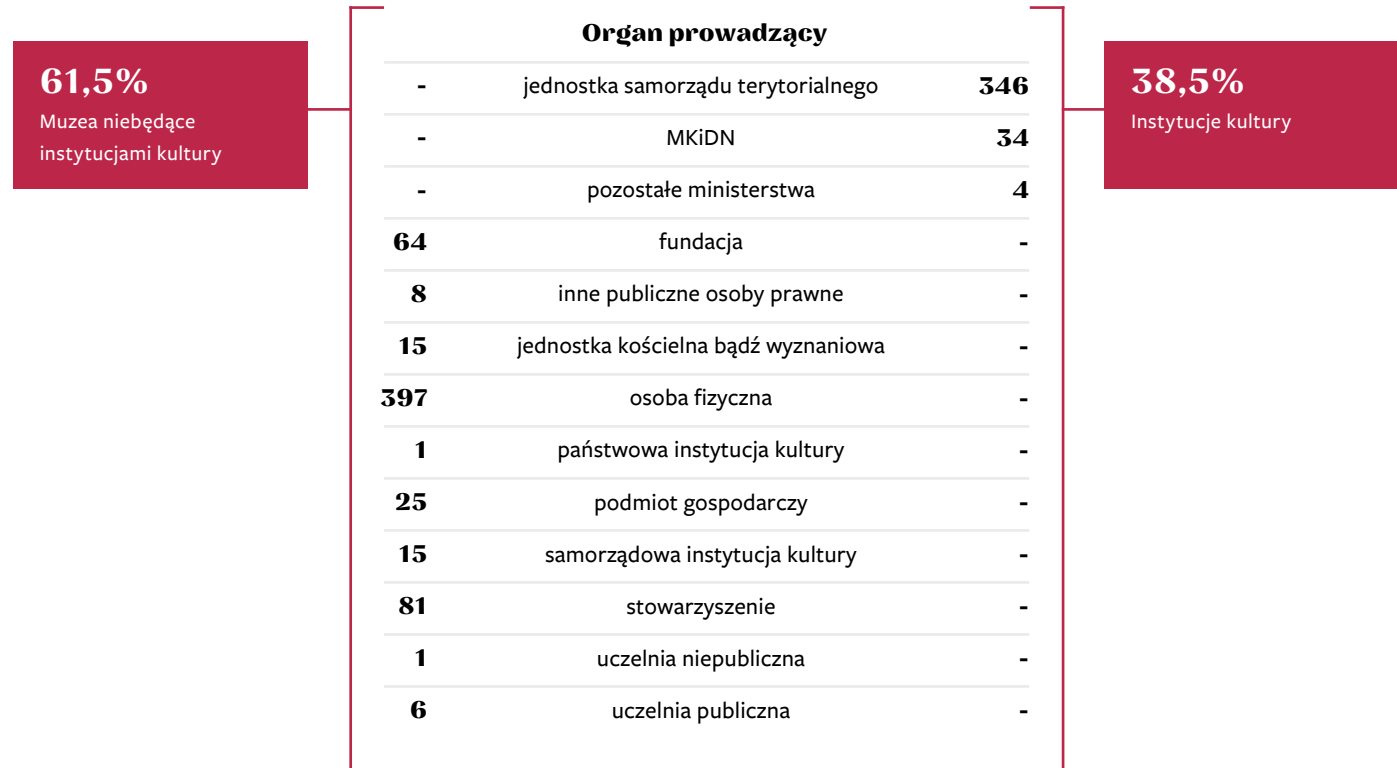
Ryc. 1. Źródła finansowania i liczba organów prowadzących muzea (stan na 31 grudnia 2022 roku)

Ryc. 2. Instytucje kultury i muzea niebędące instytucjami kultury wraz z oddziałami według województw (stan na 31 grudnia 2022 roku)

Ryc. 3. Organ prowadzący instytucje kultury i muzea niebędące instytucjami kultury (liczone bez oddziałów) (stan na 31 grudnia 2021 roku)

3. Obszary badawcze

Formularze ankietowe i ich zakres tematyczny powstały na podstawie wytycznych do prowadzenia statystyki muzealnej na poziomach krajowym i międzynarodowym. Są to m.in.:

- » formularz K-02 Sprawozdanie z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej GUS;
- » ankieta The European Group on Museum Statistics (EGMUS);
- » normy ISO dotyczące statystyki muzealnej.

W ramach projektu *Statystyka muzeów* od edycji 2022 muzea będą co roku wypełniać jedną z czterech ankiet cyklicznych (realizowanych w cyklu czteroletnim). Ankieta cykliczna powinna pogłębiać zagadnienia z formularza K-02. Tam, gdzie to niezbędne, formularze będą uzupełniane przez muzea oraz ich oddziały. Tematyka ankiet obejmuje:

- » Infrastrukturę i bezpieczeństwo
- » Organizację i zarządzanie
- » Zarządzanie zbiorami
- » Działalność upowszechniającą

4. Narzędzia badawcze

Badanie jest realizowane za pomocą ankiety wspomaganej komputerowo (CAWI), z wykorzystaniem specjalnie zaprojektowanego systemu statystycznego zawierającego bazę muzeów. Ankiety internetowe, dostępne po zalogowaniu się do systemu, są wypełniane indywidualnie przez oddelegowanych przedstawicieli muzeów.

Kwestionariusz ankiety składa się głównie z pytań zamkniętych. Ich zaletami są możliwość łatwiejszego porównania wyników niż w pytaniach otwartych oraz łatwość wypełnienia przez odbiorcę.

Badanie, w którym muzea składały sprawozdanie za 2022 r., przeprowadzono w dniach 20 lutego – 15 marca 2023 roku. Obszar badawczy ankiety tematycznej za 2022 rok to „Infrastruktura i bezpieczeństwo”.

Celem badania są zidentyfikowanie stanu infrastruktury, którą dysponują muzea, oraz analiza kwestii dotyczących bezpieczeństwa zbiorów i osób. Ankieta będzie powtarzana w cyklu czteroletnim, by regularnie monitorować stan badanych zagadnień.

5. Próba badawcza

W badaniu „Infrastruktura i bezpieczeństwo” zbierającym dane z lat 2019–2022 wzięło udział 466 muzeów (747 wraz z oddziałami), w tym 329 muzeów będących instytucjami kultury (606 wraz z oddziałami).

W grupie instytucji kultury znajdowało się 229 muzeów bezoddziałowych oraz 100 o złożonej strukturze organizacyjnej, prowadzących łącznie 277 oddziałów. Ponad 13% badanych instytucji kultury istniało w województwie małopolskim, blisko 13% – w województwie mazowieckim, powyżej 10% – w województwach pomorskim i wielkopolskim. Zdecydowana większość znajdowała się na terenach miejskich, a blisko 12% to muzea na wolnym powietrzu. Prawie połowa badanych instytucji kultury wraz z oddziałami określa swoje zbiory jako interdyscyplinarne. Wśród muzeów o jednorodnym typie zbiorów dominowały muzea historyczne (powyżej 37%), a po ponad 10% stanowiły muzea sztuki (14,1%), etnograficzne i antropologiczne (11,9%) oraz nieprzyporządkowane do żadnej kategorii (11,6%).

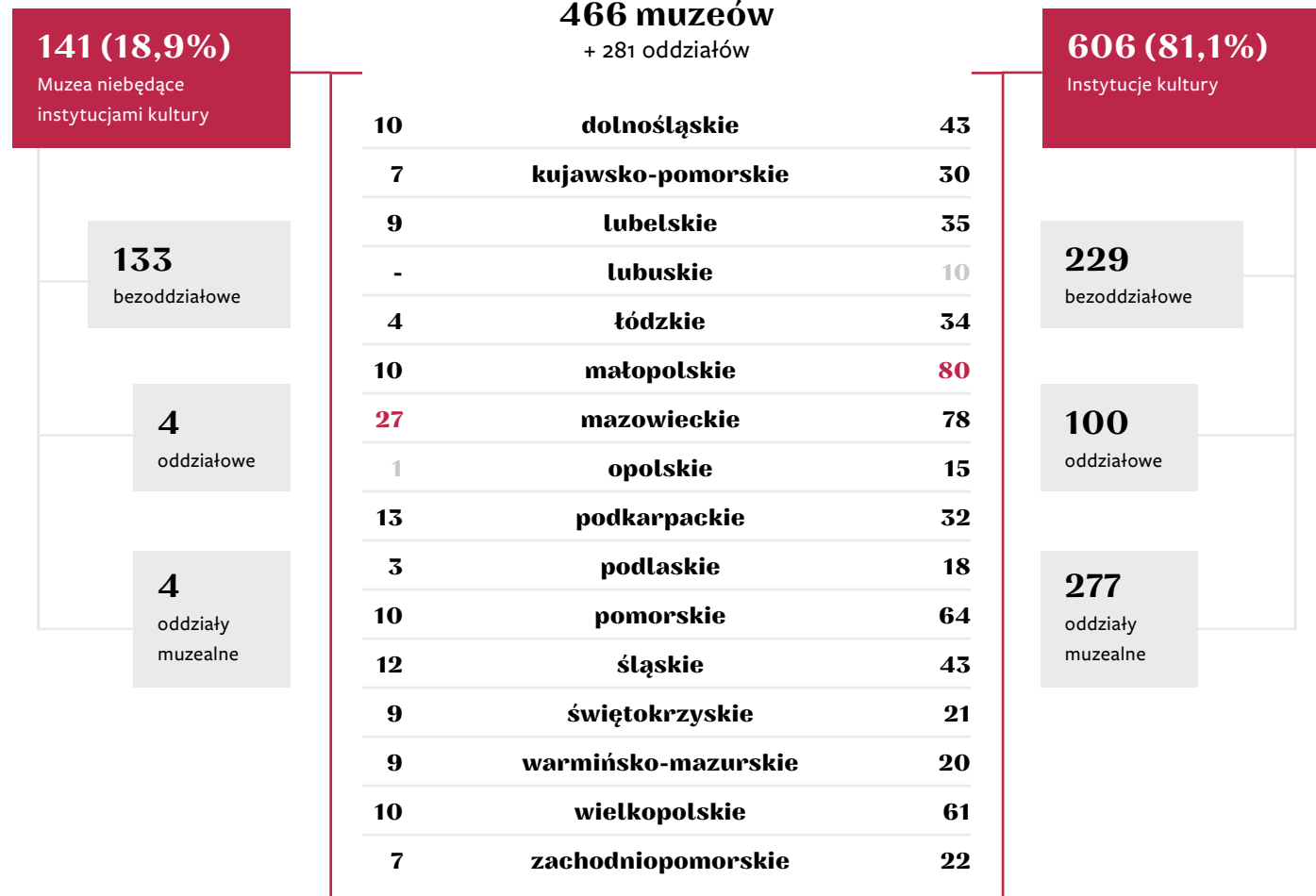
Muzea będące instytucjami kultury są prowadzone przez ministerstwa lub jednostki samorządu terytorialnego. W badanej grupie 329 muzeów dokładnie 293 instytucje były prowadzone przez samorządy, 32 – przez MKiDN, 4 zaś przez inne ministerstwa. Blisko 37% badanych instytucji kultury zostało wpisanych do Państwowego Rejestru Muzeów (PRM). Zgodnie z Ustawą z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach wpis do PRM otrzymują instytucje prowadzące wysokiej klasy działalność merytoryczną oraz posiadające zbiory o istotnym znaczeniu dla dziedzictwa kultury.

Wśród muzeów niebędących instytucjami kultury, które wzięły udział w badaniu, jedynie 4 jednostki miały złożoną strukturę organizacyjną, prowadząc łącznie 4 oddziały. Największą grupę muzeów niebędących instytucjami kultury stanowiły podmioty z województw: mazowieckiego (27 jednostek), podkarpackiego (13) i śląskiego (12). Prawie połowa badanych muzeów niebędących instytucjami kultury znajdowała się na terenie jednostki administracyjnej do 10 tys. mieszkańców, jednak blisko 70% prowadziło działalność na terenach miejskich. Niemal 64% jednostek z tej grupy zadeklarowało posiadanie jednorodnego typu zbiorów – w tej grupie, również jak w przypadku instytucji kultury, dominowały muzea historyczne (37,1%).

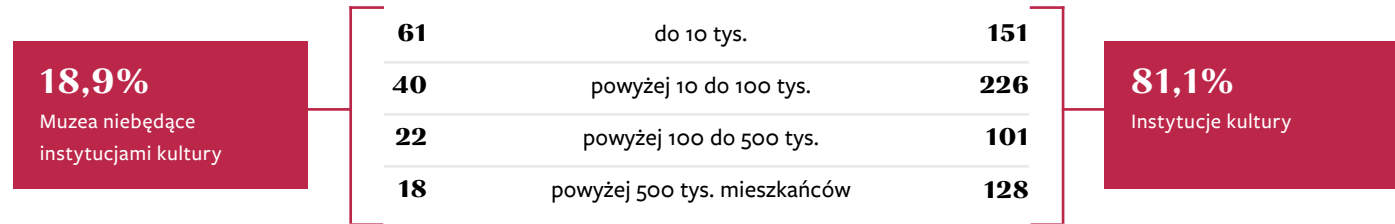
Organizatorem blisko połowy badanej grupy podmiotów niebędących instytucjami kultury były osoby fizyczne, ponad ¼ prowadziły stowarzyszenia lub fundacje, a blisko 8% – samorządowe instytucje kultury.

Na poniższych schematach przedstawiono muzea (w rozumieniu ustawy), które wzięły udział w badaniu, w podziale na instytucje kultury i muzea niebędące instytucjami kultury.

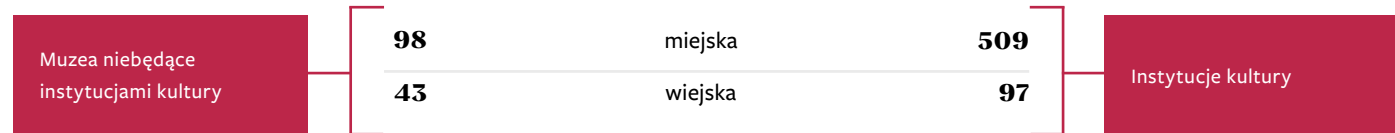
Ryc. 4. Geograficzny rozkład muzeów

Ryc. 5. Wielkość jednostki administracyjnej (według liczby mieszkańców), w której muzeum prowadzi działalność

Ryc. 6. Typ jednostki administracyjnej, w której muzeum prowadzi działalność

Ryc. 7. Instytucje na wolnym powietrzu

Ryc. 8. Muzea w podziale na typ zbiorów

Muzea niebędące instytucjami kultury	90	jednorodne	312	Instytucje kultury
	51	interdyscyplinarne	294	

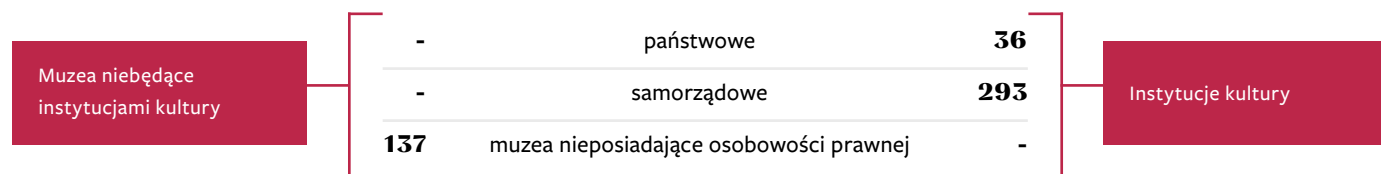
Ryc. 9. Specjalizacja muzeów o jednorodnym typie zbiorów

Muzea niebędące instytucjami kultury	0%	archeologiczne	5,7%	Instytucje kultury
	1,1%	etnograficzne i antropologiczne	11,9%	
	2,2%	historii naturalnej	1,3%	
	35,6%	historyczne	36,9%	
	25,5%	inne	11,9%	
	0%	martyrologiczne	6,1%	
	17,8%	specjalistyczne	6,4%	
	2,2%	sztuki	14,1%	
	15,6%	techniki i nauki	5,7%	

Ryc. 10. Źródła finansowania i liczba organów prowadzących muzea (bez oddziałów muzealnych)

Ryc. 11. Forma organizacyjno-prawna muzeów (bez oddziałów muzealnych)

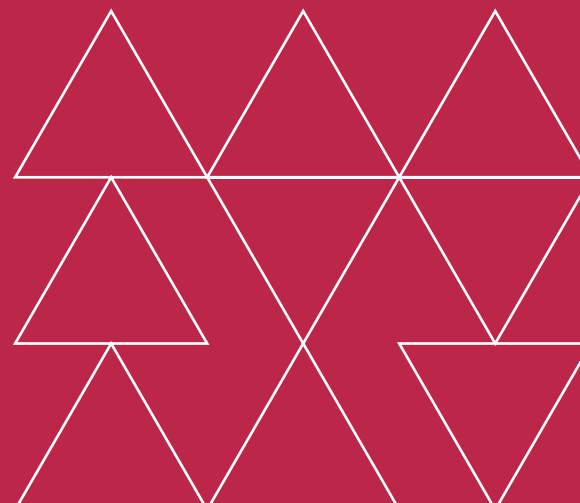
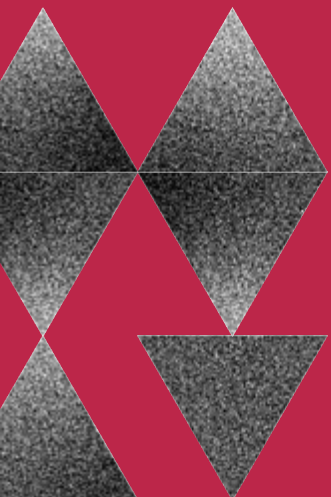
Ryc. 12. Rodzaj podmiotu organizującego (bez oddziałów muzealnych)

Muzea niebędące instytucjami kultury	-	jednostka samorządu terytorialnego	293	Instytucje kultury
	-	MKIDN	32	
	-	pozostałe ministerstwa	4	
	14	fundacja	-	
	1	inne publiczne osoby prawne	-	
	7	jednostka kościelna bądź wyznaniowa	-	
	66	osoba fizyczna	-	
	1	państwowa instytucja kultury	-	
	8	podmiot gospodarczy	-	
	11	samorządowa instytucja kultury	-	
	23	stowarzyszenie	-	
	1	uczelnia niepubliczna	-	
	5	uczelnia publiczna	-	

Ryc. 13. Muzea wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów (bez oddziałów muzealnych)

Muzea niebędące instytucjami kultury	1	tak	121	Instytucje kultury
	136	nie	208	

II Muzea będące instytucjami kultury

1. Wyniki badania

1.1. Bezpieczeństwo w muzeum, zabezpieczenia techniczne

1.1.1. Główne wnioski płynące z badania

Zdecydowana większość muzeów będących instytucjami kultury, która wzięła udział w badaniu, posiadała magazyny zbiorów (95,1%, N = 326). Dla niespełna 43% placówek powierzchnia magazynowa, którą miały do dyspozycji, wystarczała dla aktualnej liczby eksponatów (N = 310). Muzea, którym brakowało powierzchni zapewniającej odpowiednie warunki przechowywania zbiorów, oszacowały jej niedostatek średnio na 98% (N = 177).

Dokładnie 65,5% badanych muzeów kontrolowało środowiskowe warunki przechowywania swoich zbiorów we wszystkich magazynach, natomiast częściowo takiej kontroli dokonywało 26,1% placówek (N = 310). Najczęściej sprawdzanymi czynnikami były: temperatura (88,4%), wilgotność względna (86,5%) i obecność szkodników, m.in. owadów, gryzoni itp. (61,9%) (N = 284).

Muzea kontrolowały również warunki środowiskowe w przestrzeniach wystawienniczych. We wszystkich przestrzeniach ekspozycyjnych dokonywało tego 58,3% badanych instytucji, a częściowo – 28,8% (N = 326). Podobnie jak w przypadku powierzchni magazynowych, najczęściej były sprawdzane temperatura (w 88,7% muzeach), wilgotność względna (85,5%) i obecność szkodników, m.in. owadów, gryzoni itp. (56,3%) (N = 318).

W 95,4% ankietowanych muzeach oraz oddziałach muzealnych została wdrożona instrukcja bezpieczeństwa pożarowego, w 88,7% funkcjonował system sygnalizacji pożarowej, a w 71,4% placówkach alarmy pożarowe z systemu sygnalizacji pożarowej były przekazywane do Państwowej Straży Pożarnej (N = 584).

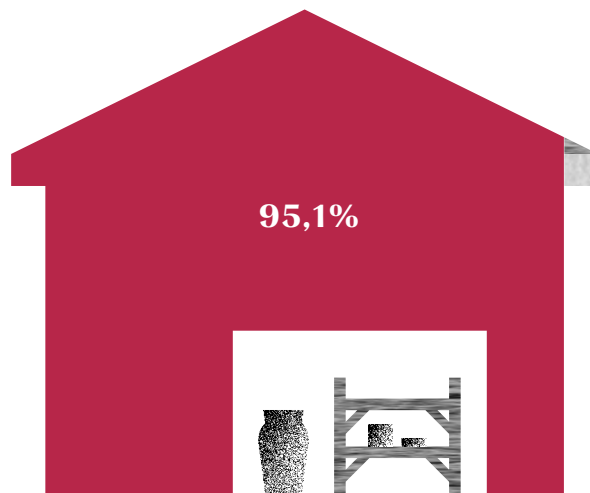
W zakresie zabezpieczeń technicznych 84,6% badanych muzeów wraz z oddziałami muzealnymi posiadało wdrożony plan ochrony, system telewizji dozorowej zaś funkcjonował w całym budynku dokładnie w 20% tych instytucji, a w części pomieszczeń – 51,7% (N = 584).

Posiadanie dokumentu określającego procedury działania w kryzysie wykazało 75,8% muzeów i oddziałów muzealnych (N = 326). Rozwiązaniami technicznymi w zakresie ewakuacji, najczęściej stosowanymi przez instytucje, są: alarm dźwiękowy (71,1%), wydzielone ewakuacyjne klatki schodowe (30,3%) oraz podział kondygnacji na strefy pożarowe (25,3%, N = 584).

1.1.1.1. Magazyny i bezpieczeństwo zbiorów

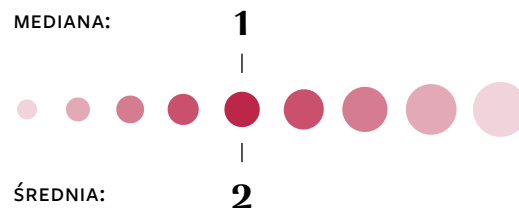
N	326
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100

Ryc. 14. Muzea posiadające magazyny zbiorów

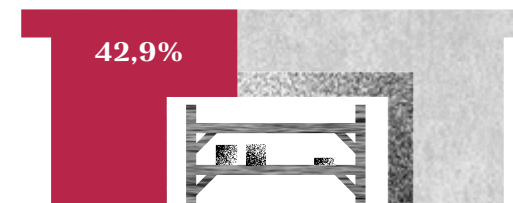

Ryc. 15. Liczba budynków łączących wiele funkcji, gdzie znajdowały się magazyny muzeów

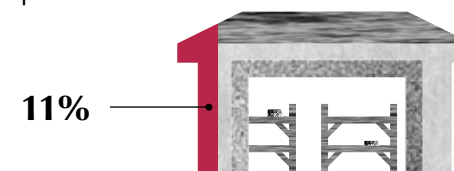
N	288
w tym:	
muzea bezoddziałowe	195
muzea oddziałowe	93

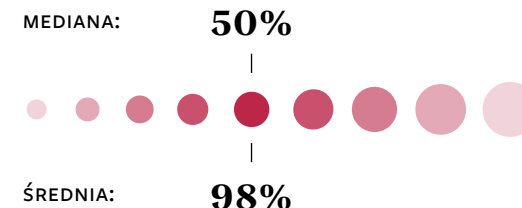
Ryc. 16. Muzea, w których powierzchnia magazynów była wystarczająca dla aktualnej ilości zbiorów

Ryc. 17. Średnia stosunku powierzchni magazynowej do powierzchni ogółem budynków użytkowanych przez muzea

Ryc. 18. Procent, o jaki należy powiększyć aktualnie posiadane powierzchnie magazynowe, aby zapewnić odpowiednie warunki dla przechowywania posiadanych zbiorów

N	310
w tym:	
muzea bezoddziałowe	213
muzea oddziałowe	97

N	582
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	256

N	177
w tym:	
muzea bezoddziałowe	118
muzea oddziałowe	59

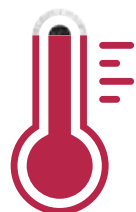
N	310
w tym:	
muzea bezoddziałowe	213
muzea oddziałowe	96

Ryc. 19. Muzea kontrolujące środowiskowe warunki przechowywania zbiorów w magazynach

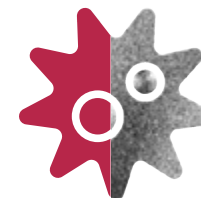
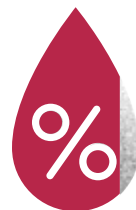
Ryc. 20. Czynniki kontrolowane w magazynach zbiorów (wielokrotny wybór)

N	284
w tym:	
muzea bezoddziałowe	194
muzea oddziałowe	90

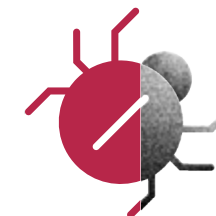
88,4%
temperatura

86,5%
wilgotność względna

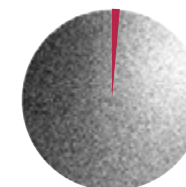

49,0%
obecność mikroorganizmów
(pleśni, grzybów, pasożytów itp.)

61,9%
obecność szkodników
(owadów, gryzoni itp.)

21,9%
natężenie światła widzialnego

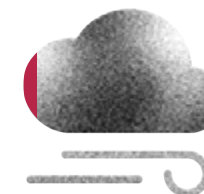

1,6%
inne, np. punkt rosy

10,3%
natężenie promieniowania UV

10,3%
jakość powietrza

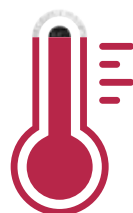
N	326
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100

Ryc. 21. Muzea kontrolujące warunki środowiskowe w przestrzeniach wystawienniczych

Ryc. 22. Czynniki kontrolowane w przestrzeniach ekspozycyjnych (wielokrotny wybór)

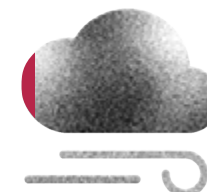
N	318
w tym:	
muzea bezoddziałowe	220
muzea oddziałowe	98

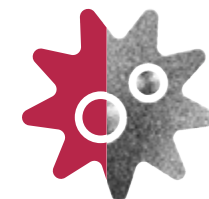
88,7%
temperatura

18,6%
natężenie promieniowania UV

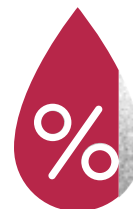

10,4%
jakość powietrza

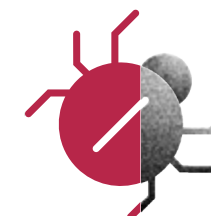

44,3%
obecność mikroorganizmów
(pleśni, grzybów, pasożytów itp.)

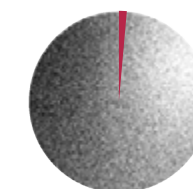
85,5%
wilgotność względna

56,3%
obecność szkodników
(owadów, gryzoni itp.)

35,8%
natężenie światła widzialnego

2,2%
inne, np. punkt rosy

1.1.1.2. Zabezpieczenia przeciwpożarowe

N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

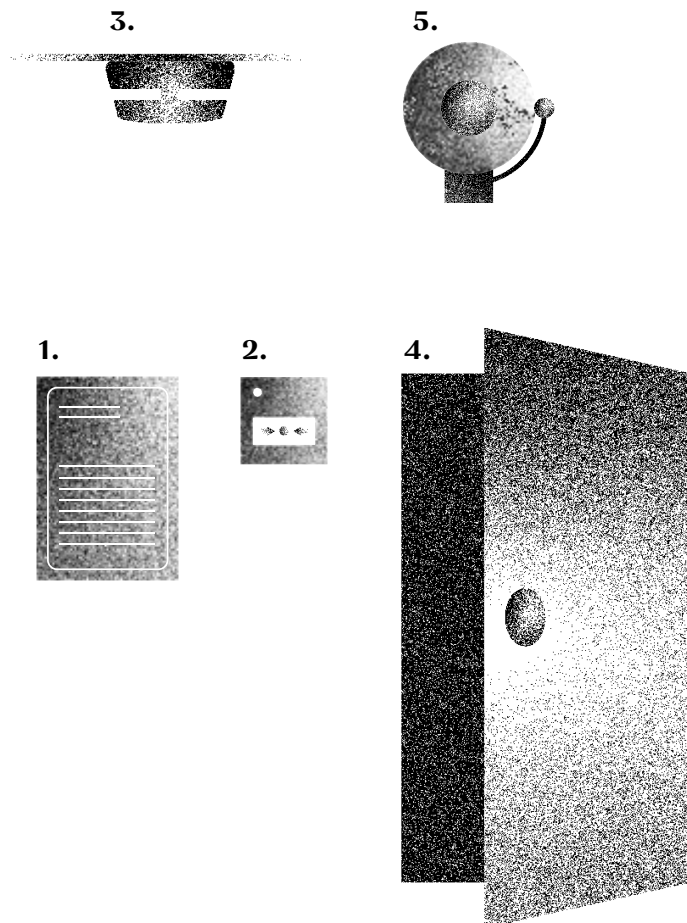
¹ Szczegóły opisano w § 3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 września 2014 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów muzeum przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym ich zniszczeniem lub utratą (Dz.U. 2014, poz. 1240).

² System sygnalizacji pożarowej (czujki, centrala sygnalizacji pożarowej itp.) służący do samoczynnego wykrywania pożaru i przekazywania informacji o pożarze. Szczegóły opisano w § 28 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010, nr 109, poz. 719, ze zm.).

³ Urządzenie zapobiegające zadymieniu lub służące do jego usuwania. Szczegóły opisano w § 245 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2002, nr 75, poz. 690).

⁴ System (głośniki, centrala) służący do automatycznego rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych na potrzeby bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie. Szczegóły opisano w § 29 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010, nr 109, poz. 719, ze zm.).

Ryc. 23. Muzea posiadające dokumenty, systemy lub rozwiązania z kategorii zabezpieczenia przeciwpożarowego

1. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego¹

tak	95,4%
instrukcja w trakcie opracowywania	1,7%

2. System sygnalizacji pożarowej²

tak	88,7%
system w trakcie wdrażania	1,2%

3. Alarmy pożarowe z systemu sygnalizacji pożarowej są przekazywane do Państwowej Straży Pożarnej

tak	71,4%
system w trakcie realizacji	1,7%

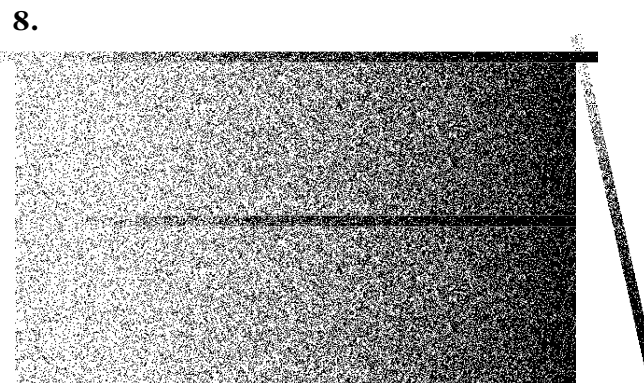
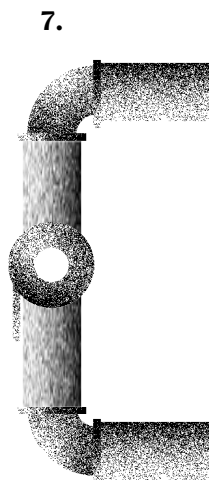
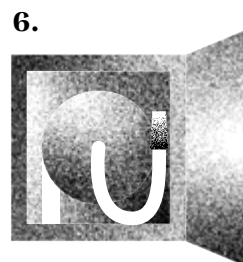
4. System oddymiania³

tak	36,3%
system w trakcie wdrażania	1,7%

5. Dźwiękowy system ostrzegawczy⁴

tak	62,7%
system w trakcie wdrażania	0,8%

N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

⁵ Pomieszczenie, w którym znajdują się pompy i inne urządzenia służące do zasilania w wodę instalacji gaśniczych. Szczegóły opisano w § 26 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010, nr 109, poz. 719, ze zm.).

⁶ Zbiornik przeznaczony do magazynowania wody do celów przeciwpożarowych. Szczegóły opisano w § 24 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010, nr 109, poz. 719, ze zm.) oraz § 5 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. 2009, nr 124, poz. 1030).

⁷ Urządzenia związane na stałe z obiektem, zawierające zapas środka gaśniczego, uruchamiane samoczynnie we wczesnej fazie rozwoju pożaru.

6. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi 25 lub 52, albo zaworami 52

tak	72,4%
instalacja w trakcie realizacji	1,2%

7. Pompownia przeciwpożarowa⁵

tak	13,2%
pompownia w trakcie realizacji	0,7%

8. Zbiornik wody do celów przeciwpożarowych⁶

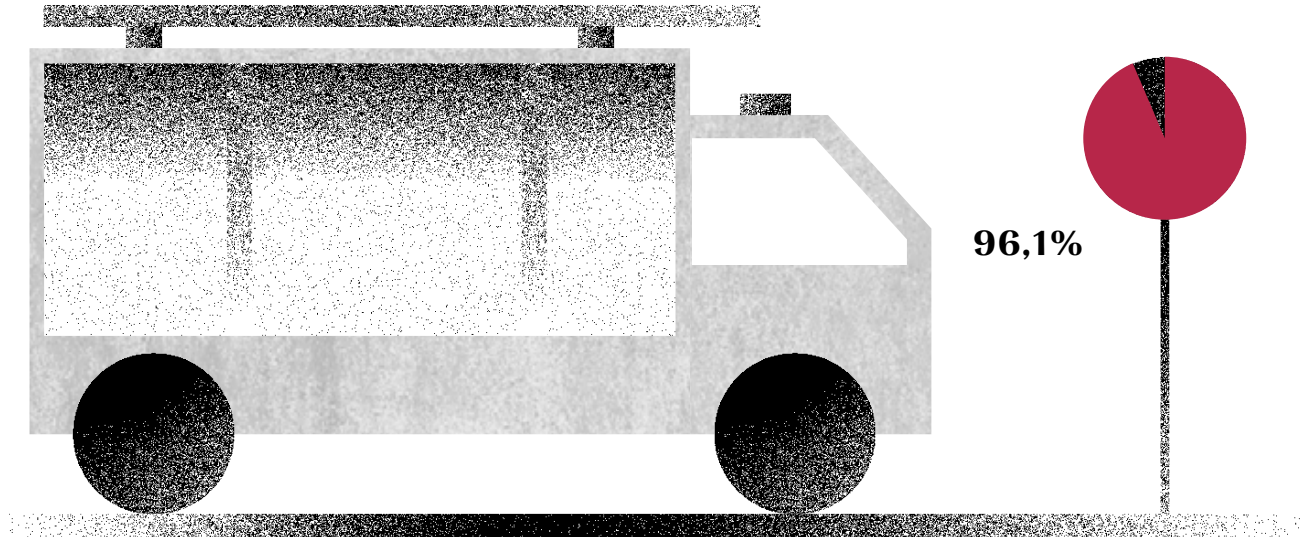
tak	8,1%
zbiornik w trakcie realizacji	0,7%

9. Stałe urządzenia gaśnicze (SUG)⁷ (wielokrotny wybór)

tak, w całym budynku (we wszystkich budynkach)	9,8%
tak, w magazynach	3,9%
tak, na ekspozycjach	3,9%
tak, w serwerowni	1,9%
urządzenia w trakcie realizacji	0,9%

Ryc. 24. Muzea mające zapewnioną drogę pożarową⁸

N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

⁸ Droga o utwardzonej nawierzchni umożliwiająca dojazd pojazdów straży pożarnej w każdych warunkach. Szczegóły opisano w § 12. ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. 2009, nr 124, poz. 1030).

⁹ Szczegóły opisano w § 13 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. 2009, nr 124, poz. 1030).

N	23
w tym:	
muzea bezoddziałowe	8
muzea oddziałowe	6
oddziały	9

Ryc. 25. Muzea, które w związku z niespełnieniem wymagań dla drogi pożarowej uzyskały „odstępstwo” (rozwiązanie zamienne) komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej⁹

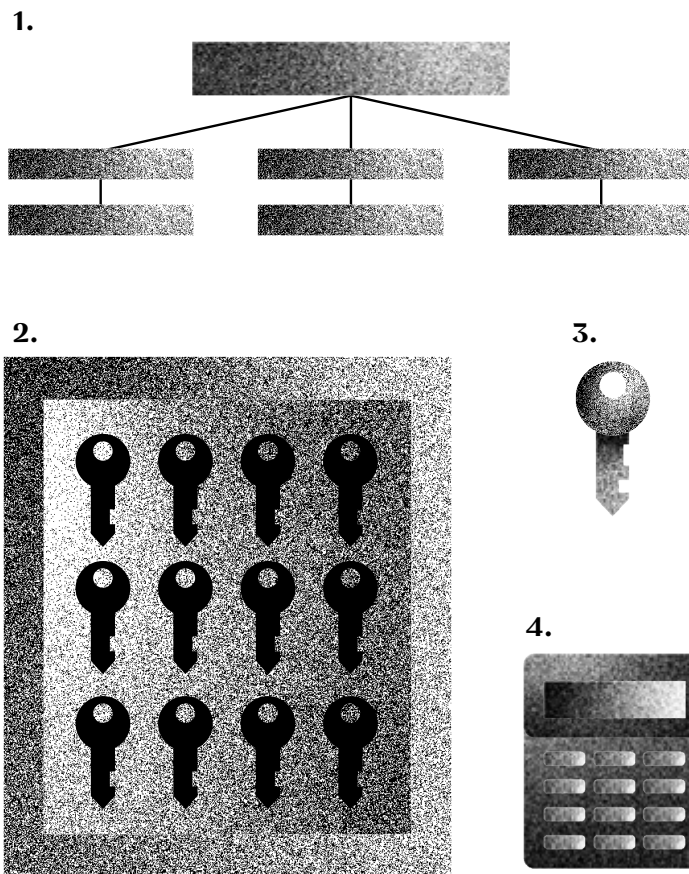
1.1.1.3. Zabezpieczenia techniczne

N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

¹⁰ Szczegóły opisano w § 27 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 września 2014 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów muzeum przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym ich zniszczeniem lub utratą (Dz.U. 2014, poz. 1240).

¹¹ Należy przez to rozumieć fizyczną obecność urzędów tworzących system sygnalizacji włamania i napadu (centrala, czujki, klawiatury), mających za zadanie ochronę całości obiektu lub wybranych stref wynikających z planu ochrony i § 7 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 września 2014 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów muzeum przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym ich zniszczeniem lub utratą (Dz.U. 2014, poz. 1240).

Ryc. 26. Muzea posiadające dokumenty, systemy lub rozwiązania z kategorii zabezpieczeń technicznych

1. Plan ochrony muzeum¹⁰

tak	84,6%
dokument w trakcie opracowywania	6,8%

2. Elektromechaniczny depozytor kluczy

tak, dla wszystkich pomieszczeń	8,4%
tak, dla wybranych pomieszczeń	8,9%
depozytor w trakcie realizacji	1,2%

3. System klucza centralnego

tak, dla wszystkich pomieszczeń	4,4%
tak, w części pomieszczeń	9,4%
system w trakcie realizacji	0,9%

4. System sygnalizacji włamania i napadu¹¹

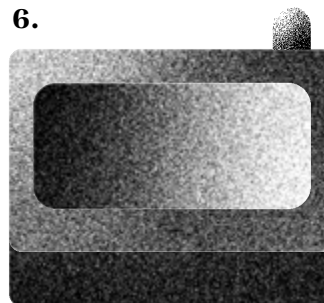
tak	18,3%
system w trakcie wdrażania	0,7%

N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

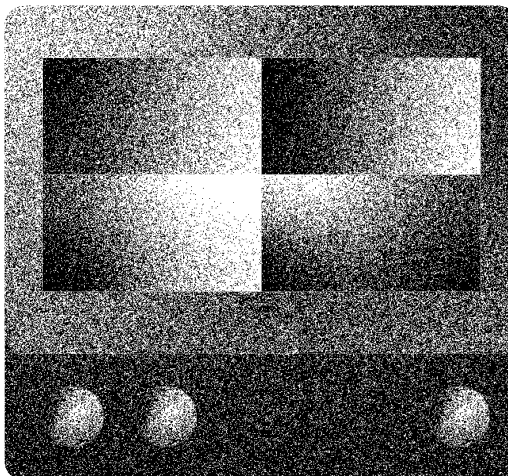
5.

6.

7.

5. System kontroli dostępu (KD) (nie dotyczy elektronicznych zamków bez pamięci zdarzeń)¹²

tak, zainstalowany w całym budynku (we wszystkich budynkach, tj. wszystkie pomieszczenia są chronione)	10,3%
tak, w części budynków/pomieszczeń (zabezpieczenie wybranych newralgicznych przejść)	28,1%
system w trakcie wdrażania	1,7%

6. System sygnalizacji wycieków¹³

tak, w całym budynku (we wszystkich budynkach)	1,0%
tak, w części pomieszczeń	11,0%
system w trakcie wdrażania	0,7%

7. System telewizji dozorowej¹⁴ (wielokrotny wybór)

tak, w całym budynku (we wszystkich budynkach, tj. wszystkie pomieszczenia są dozorowane)	20,0%
tak, w części budynków/pomieszczeń	51,7%
tak, na terenie zewnętrznym	38,0%
system w trakcie realizacji	1,2%

¹² Oznacza fizyczną obecność urządzeń tworzących system kontroli dostępu (centrala, czytniki, elementy blokujące przejścia), mających za zadanie kontrolowanie wybranych lub wszystkich przejść w obiekcie.

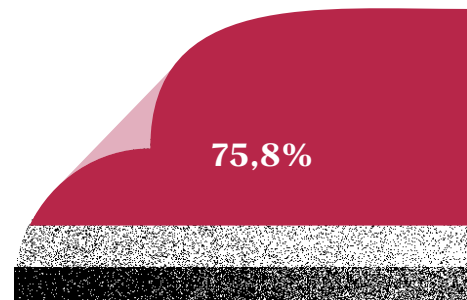
¹³ Należy przez to rozumieć fizyczną obecność urządzeń tworzących system (centrala, czujki punktowe liniowe, maty), mających za zadanie sygnalizowanie pojawienia się wody w wybranych pomieszczeniach.

¹⁴ Oznacza fizyczną obecność urządzeń tworzących system CCTV (rejestrator/wideoserwer, kamery, monitory itp.), mających za zadanie obserwację oraz archiwizację nagrań w obiekcie.

1.1.1.4. Przygotowanie muzeum do zdarzeń szczególnych

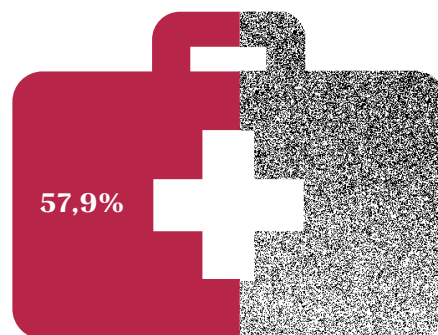
N	326
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100

Ryc. 27. Muzea posiadające dokument określający procedurę działania w kryzysie

8,6% dokument był w trakcie opracowywania

Ryc. 28. Muzea, w których wybrani pracownicy byli przeszkoleni z udzielania pierwszej pomocy przez specjalistyczne firmy (szkolenia wykraczające poza zakres wynikający z przeszkolenia BHP)

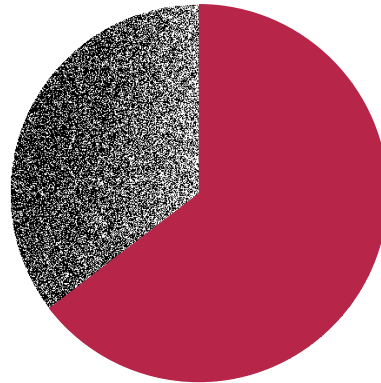
N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

Ryc. 29. Muzea, w których były prowadzone ćwiczenia z ewakuacji ludzi

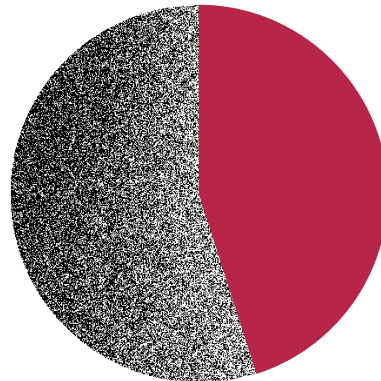
N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

Ryc. 30. Sposoby realizacji ćwiczeń z ewakuacji
(wielokrotny wybór)

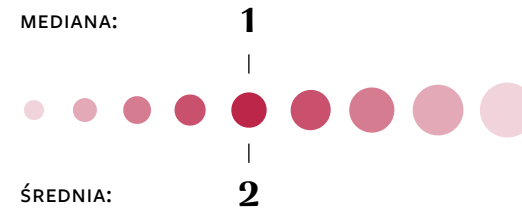
68,4%
siłami własnymi
muzeum

N	187
w tym:	
muzea bezoddziałowe	84
muzea oddziałowe	37
oddziały	66

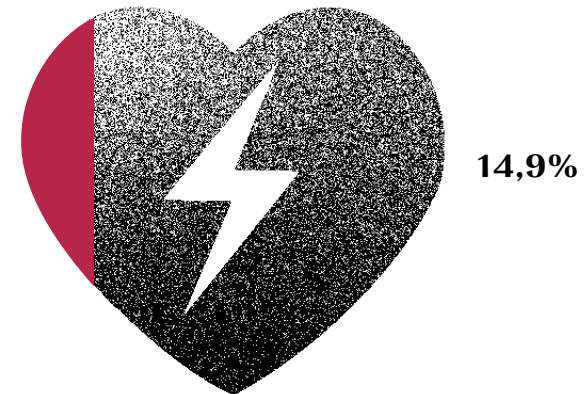
43,3%
przy współdziałaniu służb
(tj. Państwowej Straży
Pożarnej i/lub policji)

Ryc. 31. Liczba ćwiczeń przeprowadzonych w sprawozdanym okresie

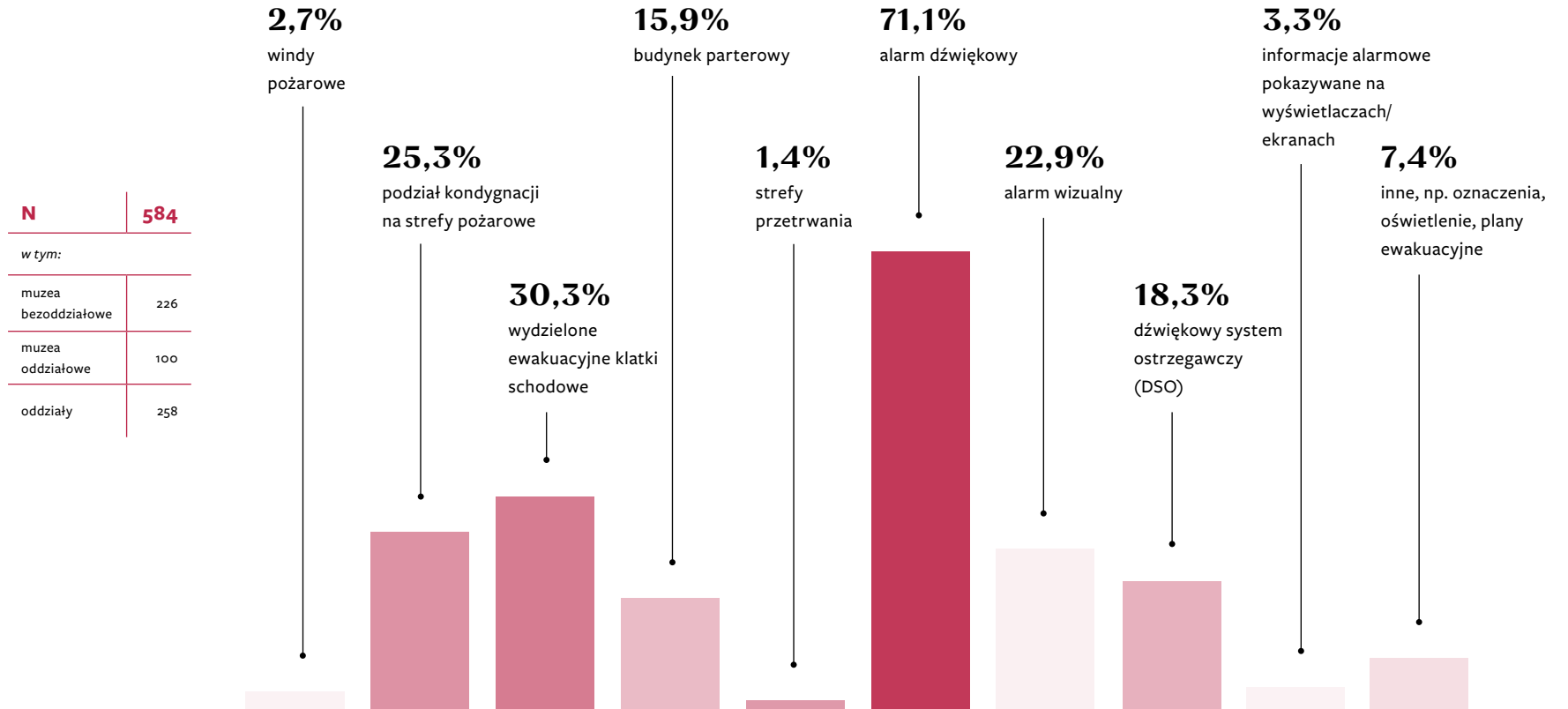
N	187
w tym:	
muzea bezoddziałowe	84
muzea oddziałowe	37
oddziały	66

Ryc. 32. Muzea posiadające defibrylator

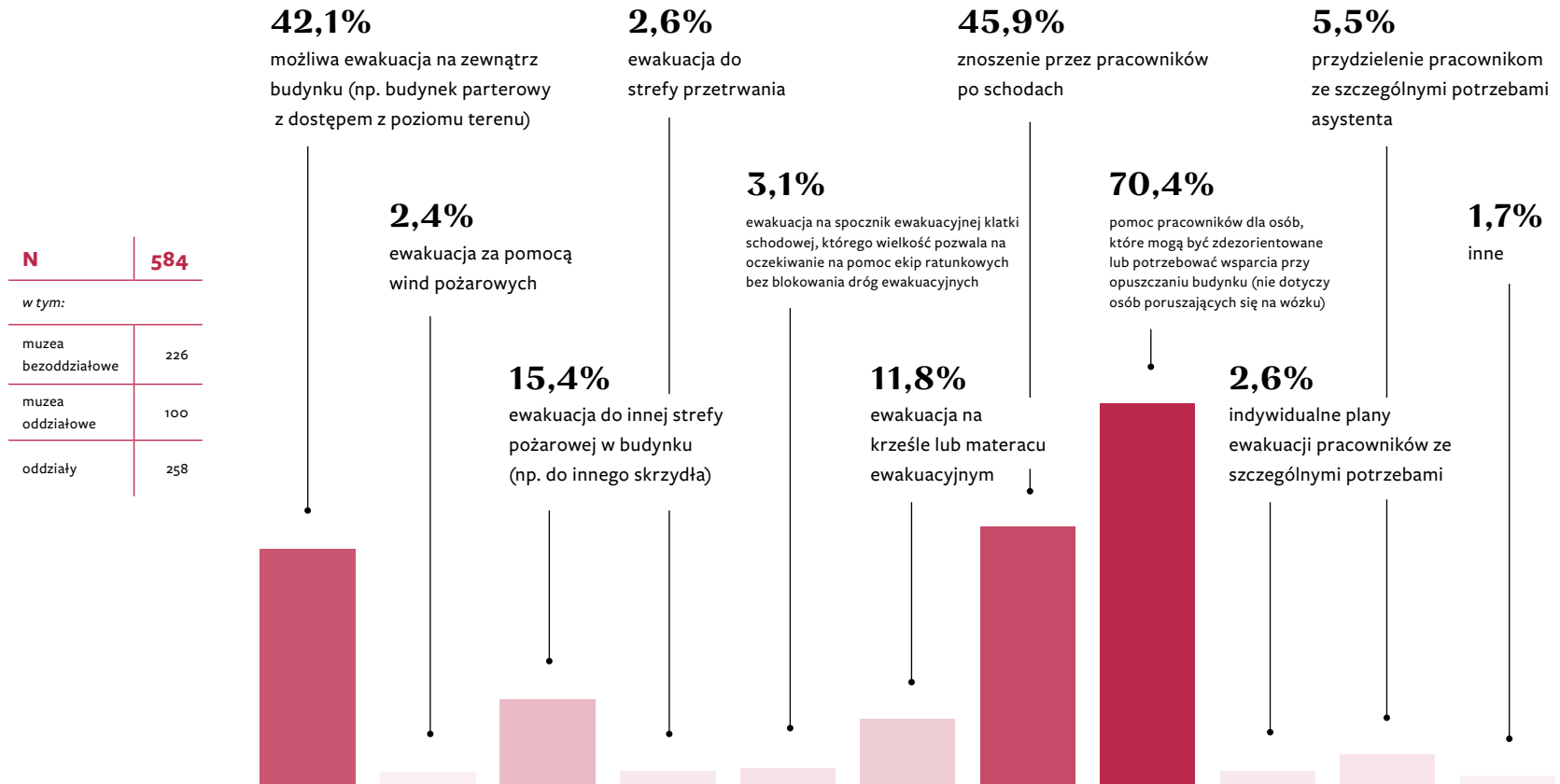

N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

Ryc. 33. Rozwiązania techniczne w zakresie ewakuacji zastosowane w muzeach (wielokrotny wybór)

Ryc. 34. Rozwiązania w zakresie ewakuacji dla osób ze szczególnymi potrzebami zapewnione w muzeach (wielokrotny wybór)

1.2. Dostępność architektoniczna

1.2.1. Główne wnioski płynące z badania

Badane muzea i oddziały muzealne będące instytucjami kultury, których budynek/budynki lub obszar, na którym się znajdowały, był wpisany do rejestru zabytków nieruchomych, stanowiły 77,7%. Do gminnej ewidencji zostało wpisanych 31,8% instytucji, a 3,4% mieściło się na Liście światowego dziedzictwa UNESCO (N = 584).

W zakresie dodatkowych udogodnień i przestrzeni znajdujących się na terenach muzeów i oddziałów muzealnych 58,7% z nich posiadało toalety dla osób z niepełnosprawnościami, 43,2% – biblioteki, 34,8% – punkty handlowo-usługowe, a jedynie 6,0% – pomieszczenia dla rodziców z dziećmi. Najczęściej stosowanymi rozwiązaniami zapewniającymi dostępność komunikacji poziomej i pionowej wśród respondentów były: schody (78,6%), windy (36,3%) oraz pochylnie (33,4%). Bariery występujące w ankietowanych muzeach i oddziałach to przede wszystkim: wysokie progi przy wejściach (dokładnie u 37% ankietowanych muzeów), brak toalet dla osób z niepełnosprawnościami (35,8%) oraz utrudnione dojścia do budynków ze względu m.in. na słabą jakość nawierzchni, brak obniżonych krawężników, przejścia podziemne lub nadziemne wyłącznie schodami (34,1%, N = 584).

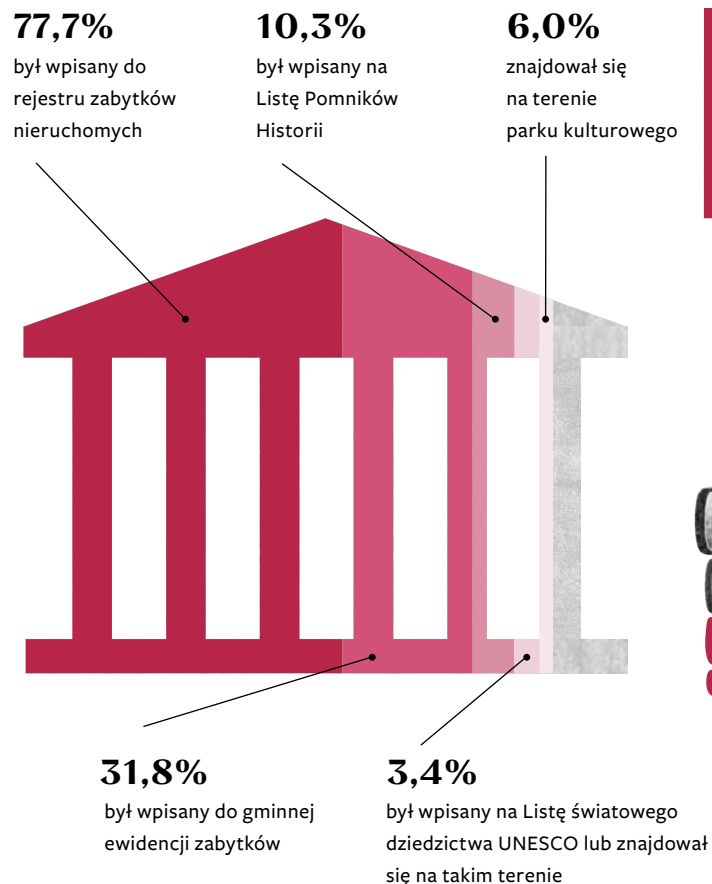
Badana grupa muzeów w kwestii rozwiązań obejmujących informacje dotyczące poruszania się po przestrzeniach muzealnych stosowała: informacje udzielane przez pracowników obiektu (89,2%), informacje wizualne kierunkowe wskazujące drogi do ważnych pomieszczeń (39,4%) oraz informacje wizualne przy wejściach (dokładnie 38%). Dla osób z niepełnosprawnością słuchu instytucje wykazały posiadanie m.in.: pętli indukcyjnych w recepcjach/kasach itp. (9,4%) oraz pętli indukcyjnych w innych częściach

budynków (5,8%), zaś pracownika ze znajomością języka migowego przebywającego na stałe w recepcji/kasie zatrudniało jedynie 1,5% respondentów. Do 93,5% badanych placówek była możliwość wejścia z psem asystującym (N = 584).

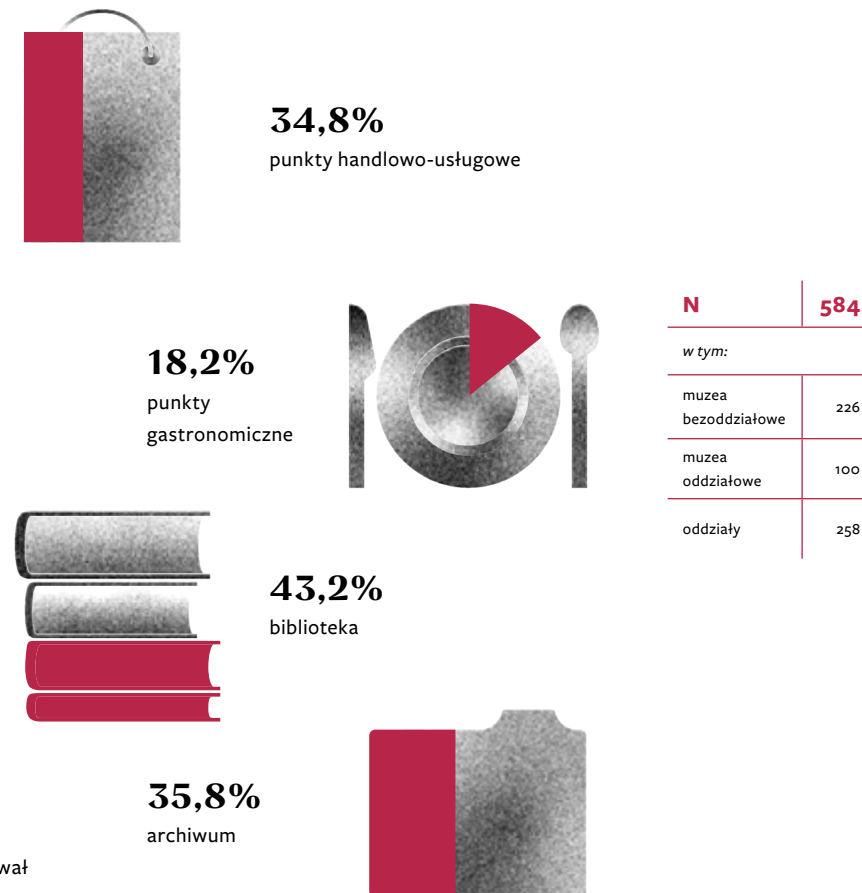
1.2.1.1. Kubatura i funkcjonalność budynku/budynków

N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

Ryc. 35. Budynek/budynki muzeum lub obszar, na którym się znajdowało (wielokrotny wybór)

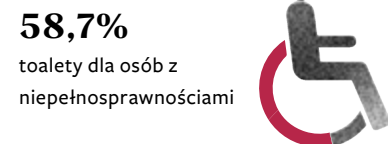
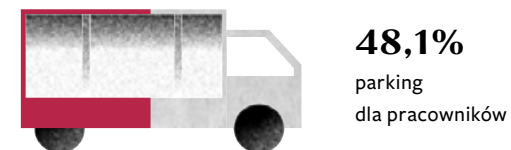
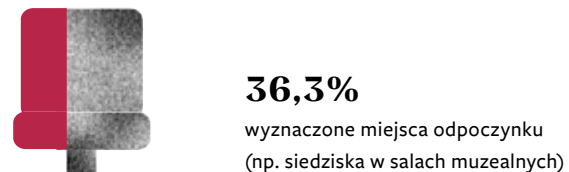
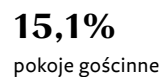

Ryc. 36. Dodatkowe przestrzenie/udogodnienia znajdujące się na terenie muzeum (wielokrotny wybór)

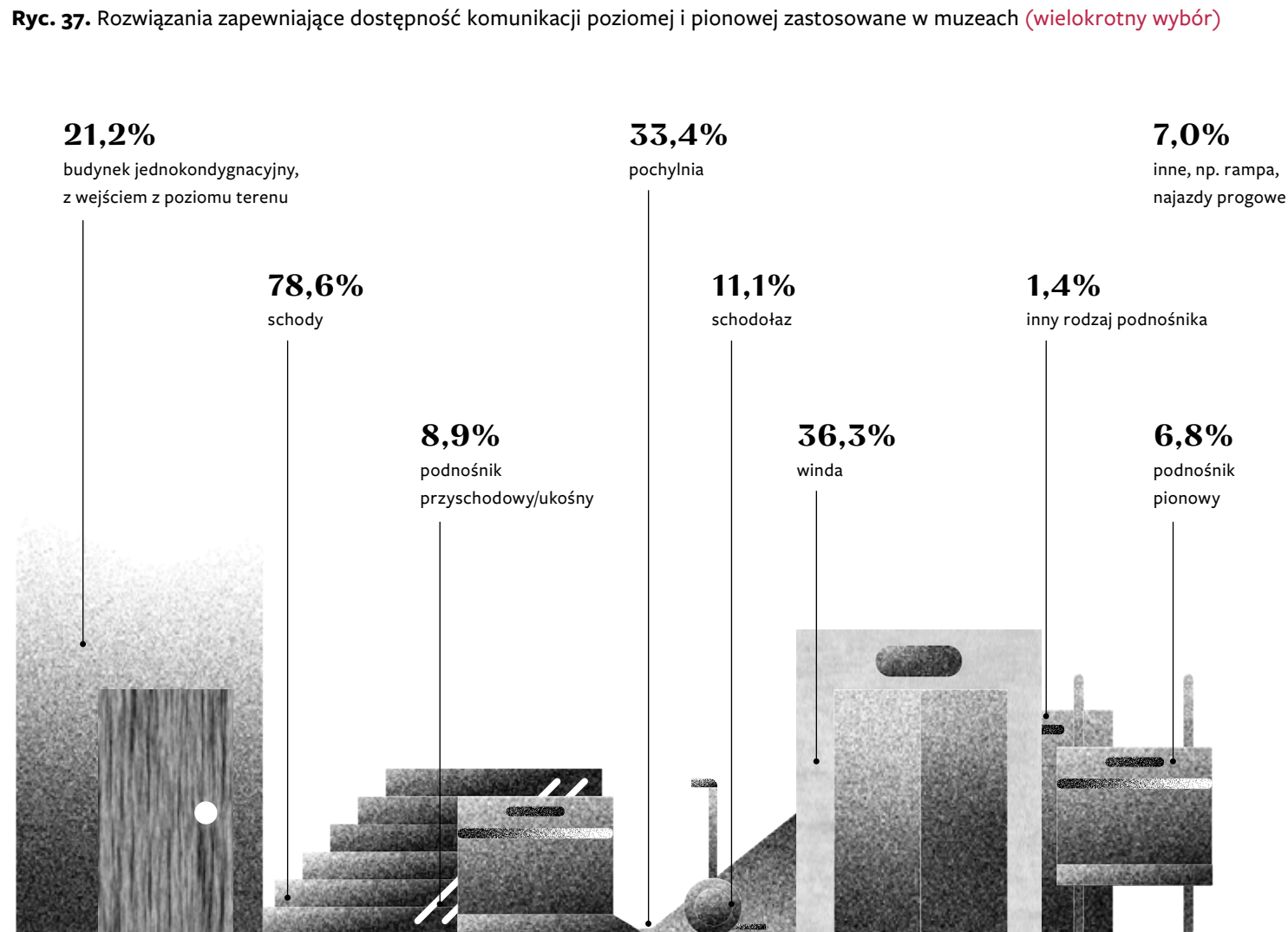
N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

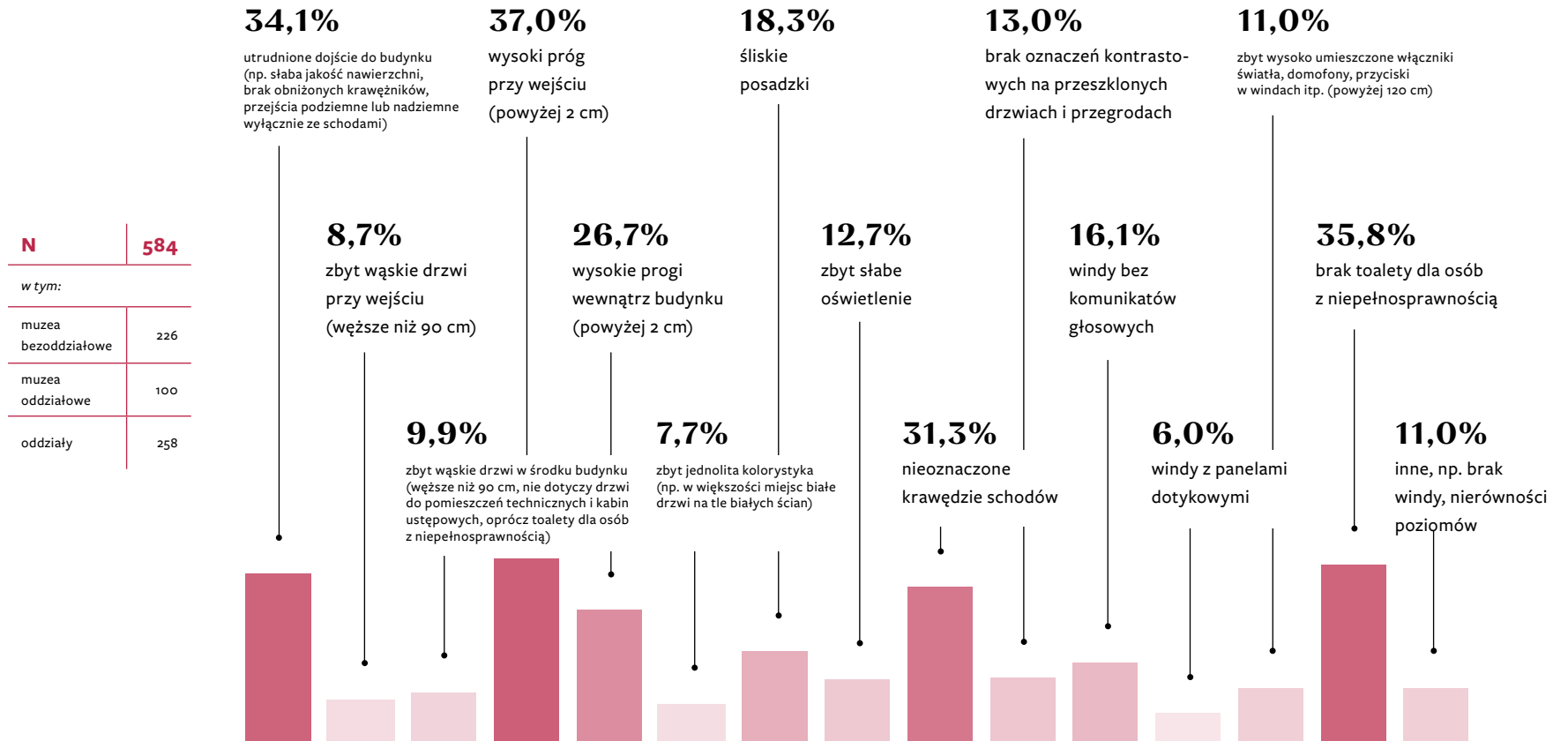

1.2.1.2. Dostępność architektoniczna

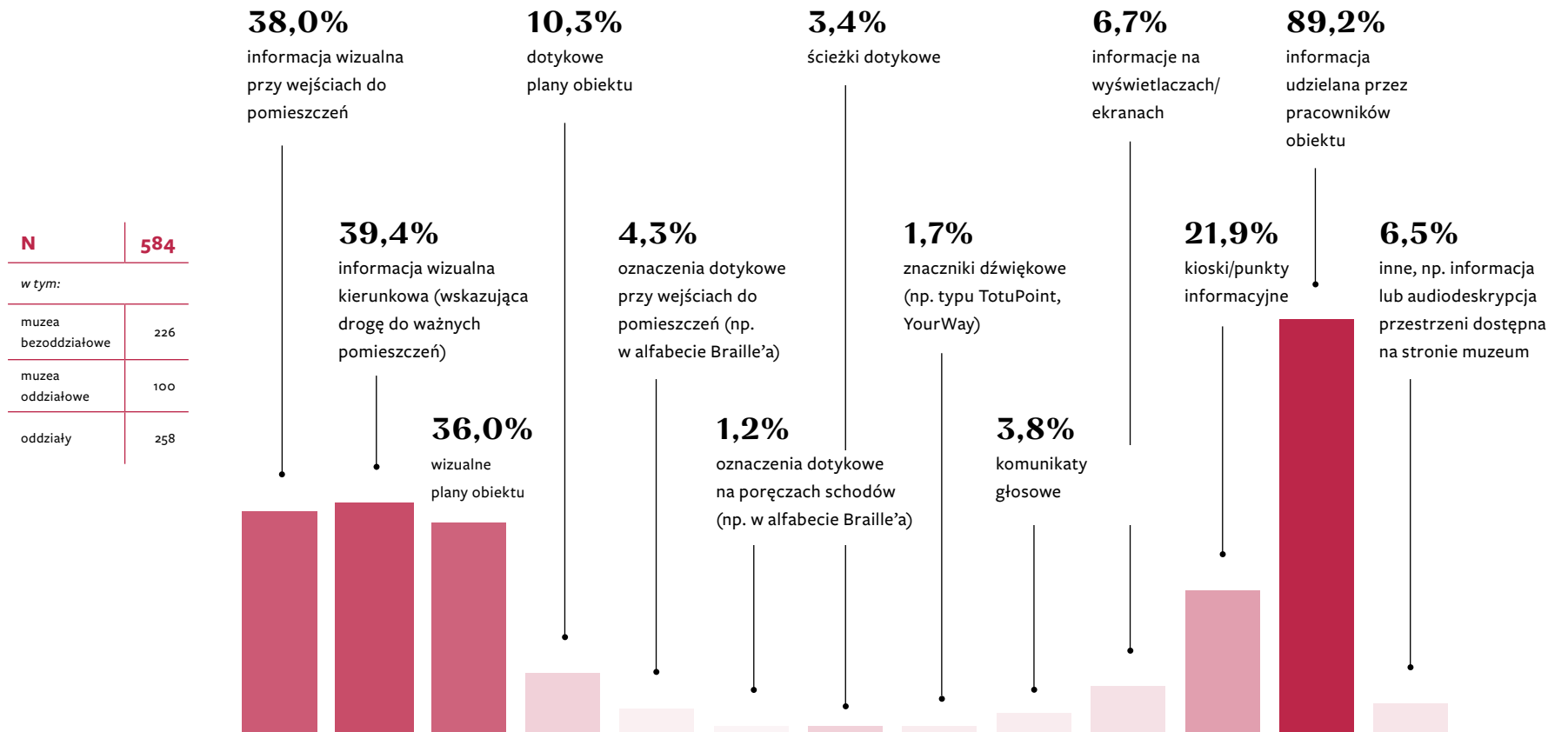
N	584
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100
oddziały	258

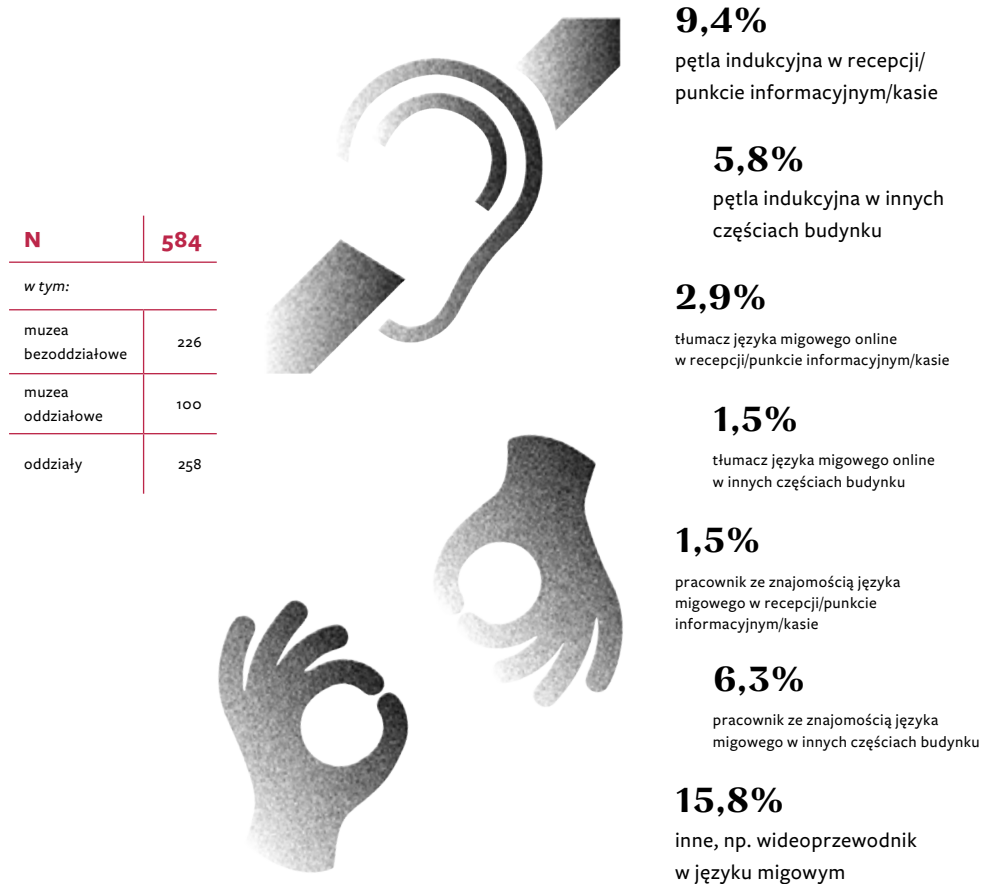
Ryc. 38. Bariery architektoniczne występujące w muzeach (wielokrotny wybór)

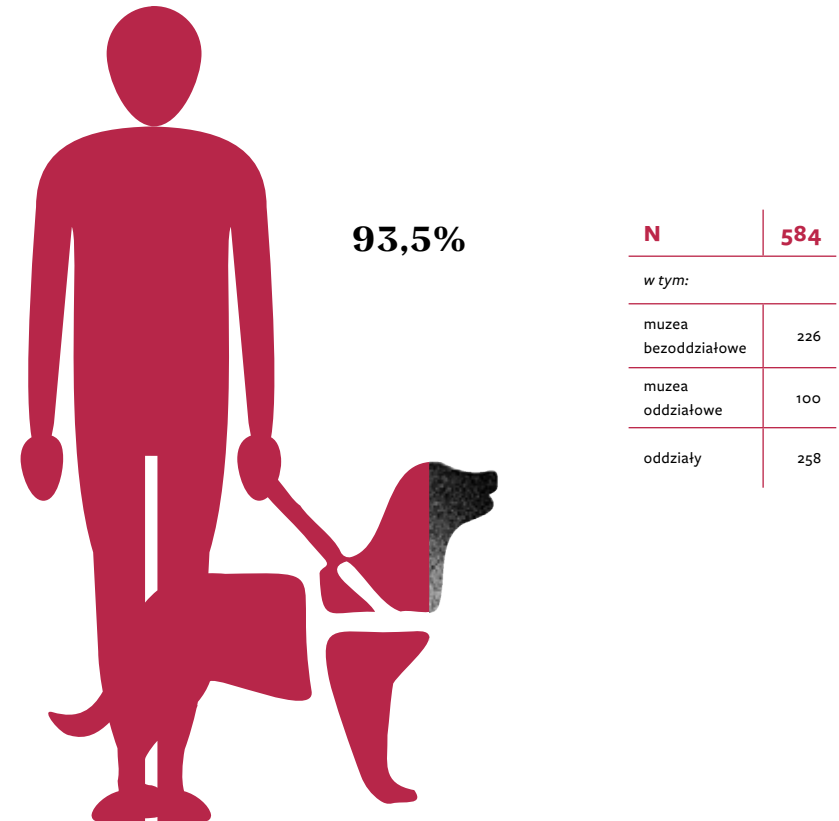
Ryc. 39. Zastosowane rozwiązania w zakresie informacji dotyczącej poruszania się po przestrzeni muzeów (wielokrotny wybór)

Ryc. 40. Zastosowane rozwiązania ułatwiające korzystanie z muzeów osobom z niepełnosprawnością słuchu
(wielokrotny wybór)

Ryc. 41. Muzea, w których do budynku/budynków może wejść osoba z psem asystującym

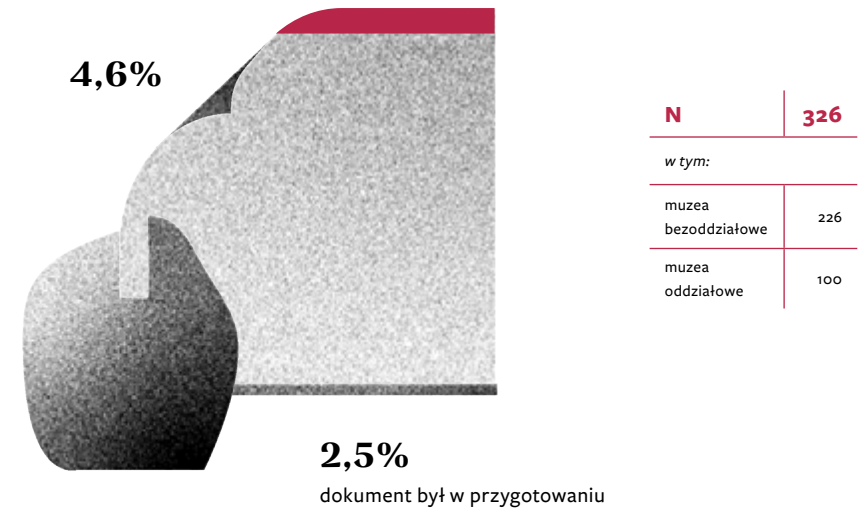
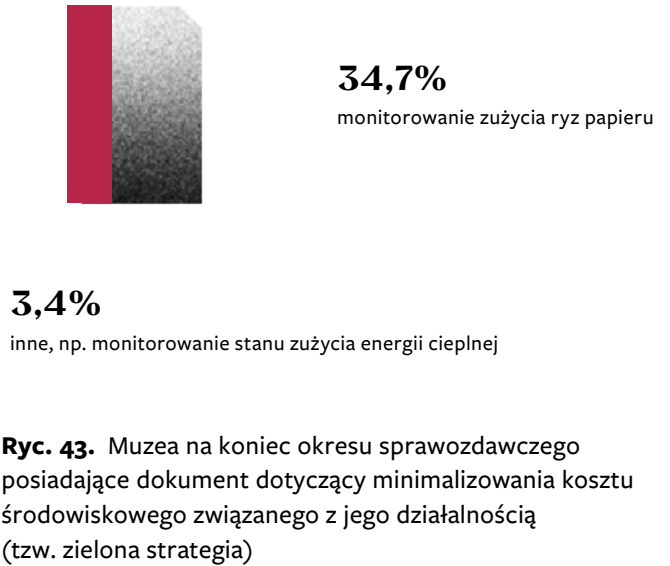
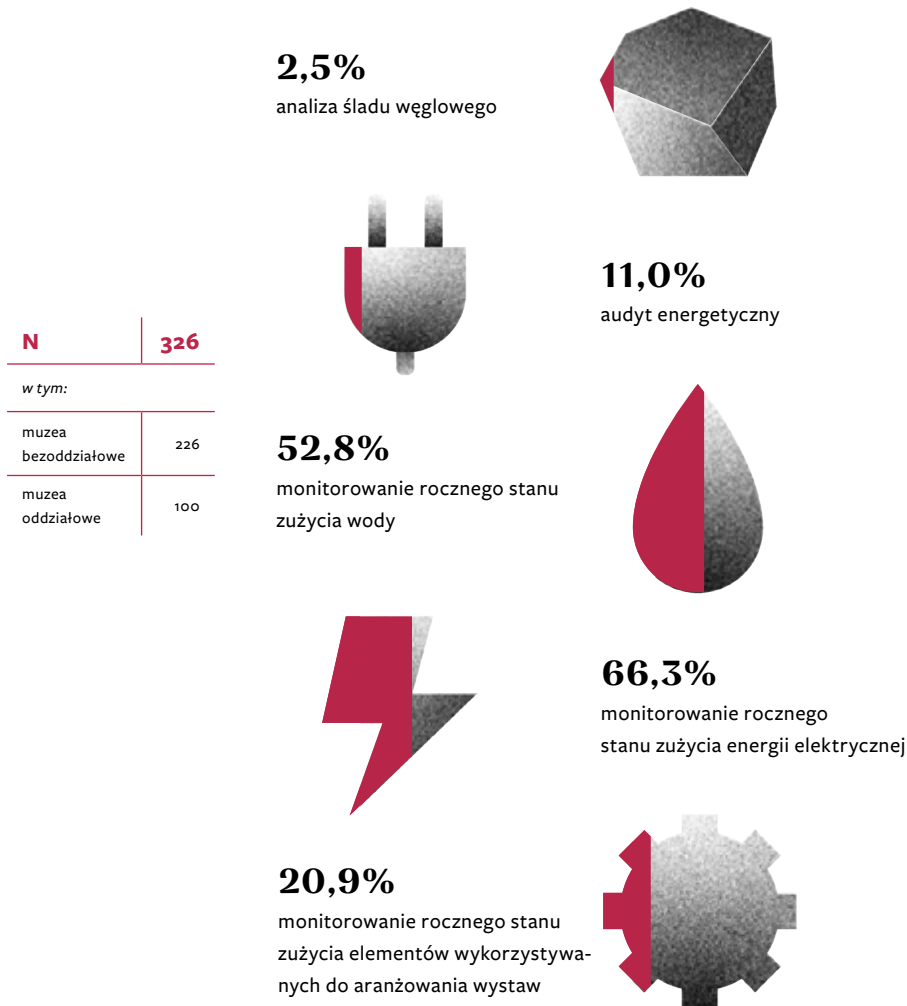

1.3. Energooszczędność i wpływ działalności muzeum na środowisko

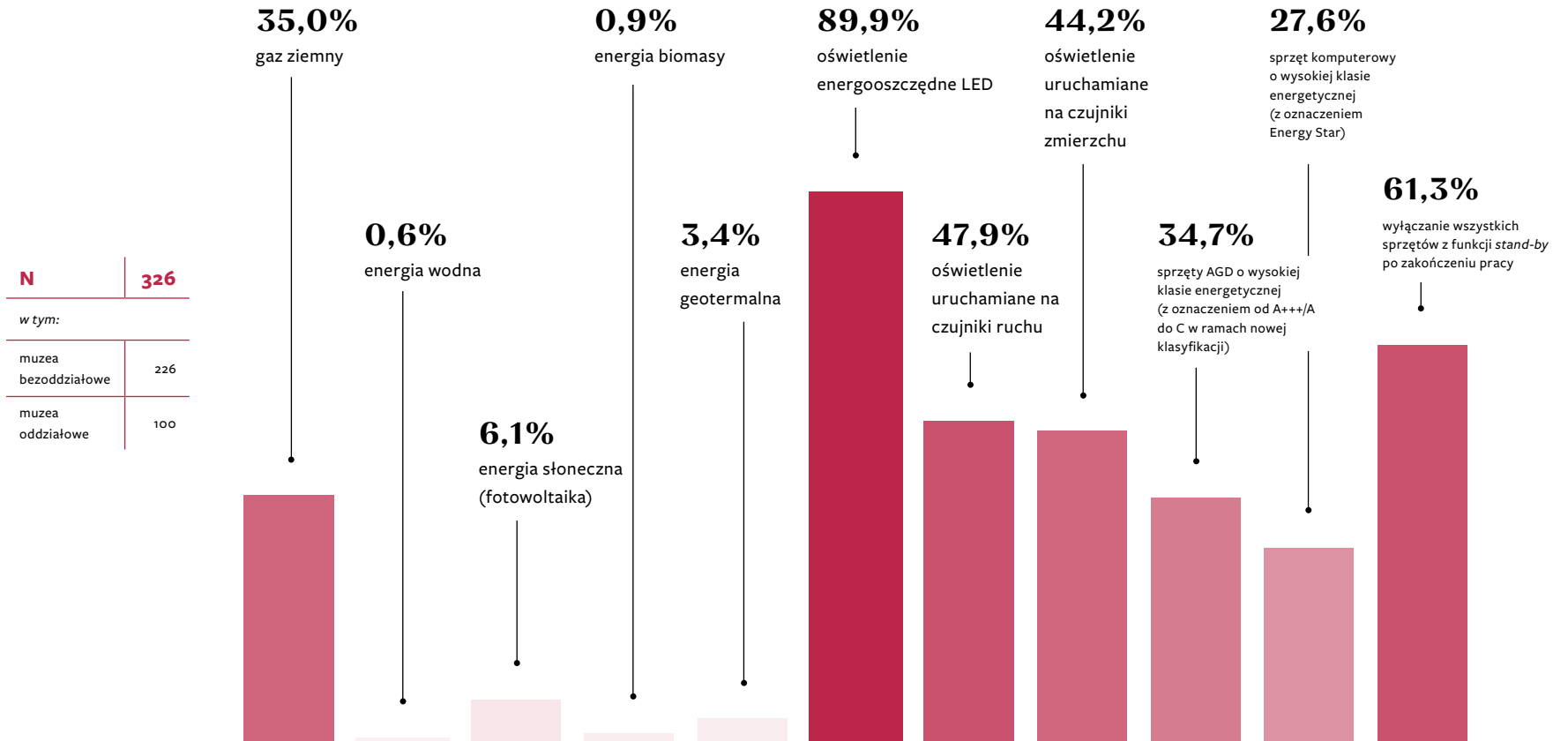
1.3.1. Główne wnioski płynące z badania

Roczny stan zużycia energii elektrycznej monitorowało 66,3% muzeów będących instytucjami kultury, które wzięły udział w projekcie. Roczny stan zużycia wody sprawdzało 52,8% instytucji, natomiast ślad węglowy analizowało jedynie 2,5%. Dokument dotyczący minimalizowania kosztu środowiskowego związanego z działalnością placówki posiadało jedynie 4,6% instytucji. W kwestii metod ograniczenia negatywnego wpływu działalności na środowisko muzea stosowały: oświetlenie energooszczędne LED (89,9%), wyłączanie wszystkich sprzętów z funkcji *stand-by* po zakończeniu pracy (61,3%) oraz dwudziałowe spłuczki w toaletach (57,7%). Energię wodną oraz energię biomasy wykazało odpowiednio 0,6% i 0,9% respondentów (N = 326).

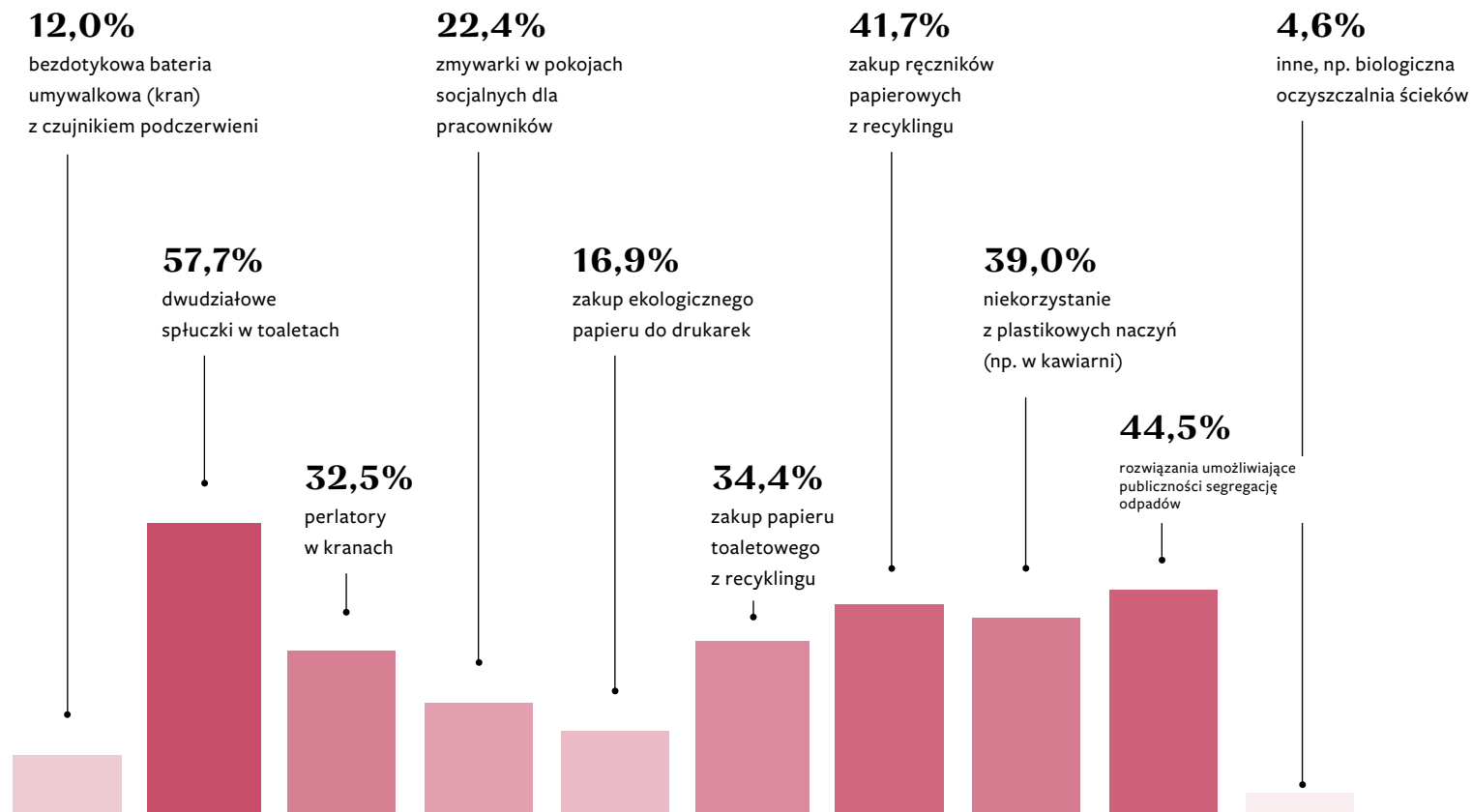
Ryc. 42. Zakres analizy wpływu działalności na środowisko przeprowadzonej przez muzea (*wielokrotny wybór*)

Ryc. 44. Metody ograniczenia negatywnego wpływu działalności na środowisko stosowane przez muzea (wielokrotny wybór)

N	326
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100

1.4. Infrastruktura teletechniczna i cyberbezpieczeństwo

1.4.1. Główne wnioski płynące z badania

Własną serwerownię, wykorzystywaną m.in. do archiwizacji danych, posiadało 54,3% muzeów będących instytucjami kultury i biorących udział w badaniu (N = 326). W tych instytucjach średnia łączna pojemność urządzeń do archiwizacji danych, znajdujących się w serwerowniach, wyniosła 47 TB (N = 176). Nieco ponad 85% placówek robiło kopię zapasową systemów informatycznych oraz gromadzonych danych. Takiej czynności 44,2% muzeów dokonywało częściej niż raz w tygodniu, a 19,1% – rzadziej niż co miesiąc (N = 278). Prędkość łącza internetowego w przedziale 51–300 Mb/s wykazało 51,8% ankietowanych, poniżej 50 Mb/s – 30,4%, powyżej zaś 300 Mb/s – jedynie 17,5%. W niespełna połowie muzeów (45,7%) pracownicy mieli możliwość zdalnego dostępu do zasobów i systemów instytucji, wykorzystując w tym celu VPN. Służbowy sprzęt teleinformatyczny, umożliwiający pracownikom świadczenie pracy poza siedzibą, zapewniało dokładnie 66% muzeów. W zakresie technologii mających na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa teleinformatycznego muzea najczęściej korzystały z podstawowego systemu firewall (75,8%) oraz systemu zabezpieczającego przed niepożądaną pocztą – ANTYSPAM (63,2%, N = 326).

N	326
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100

Ryc. 45. Muzea posiadające własną serwerownię, wykorzystywaną m.in. do archiwizacji danych

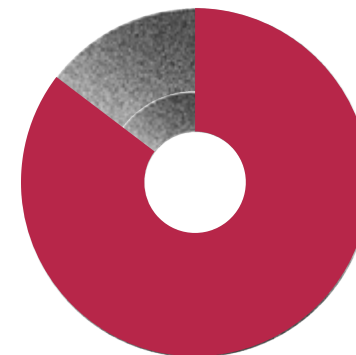

54,3%

2,1%

muzeum było w trakcie budowy serwerowni

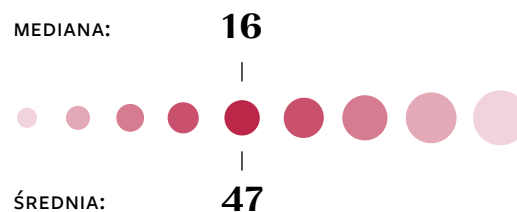
Ryc. 48. Muzea regularnie robiące kopię zapasową systemów informatycznych oraz gromadzonych danych

85,3%

N	326
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100

Ryc. 46. Łączna pojemność (w TB) urzędzeń do archiwizacji danych znajdujących się w serwerowni

Ryc. 47. Muzea mające serwerownię spełniającą minimalne standardy¹⁵

72,3%

15 Minimalne standardy serwerowni:

- >> zapewnienie pomieszczenia technicznego wyłącznie na potrzeby serwerowni, pozbawionego potencjalnych źródeł zagrożenia zalaniem i wystąpienia pożaru okien (lub z odpowiednio zabezpieczonymi oknami), pozbawionego kaloryferów i innych instalacji wodnych.

Minimalne wyposażenie:

- >> system klimatyzacji (co najmniej jedno urządzenie, optymalnie urządzenia redundantne);
- >> system przeciwpożarowy (co najmniej wykrywający pożar, optymalnie stałe urządzenie gaśnicze);
- >> system zasilania awaryjnego;
- >> elektroniczny system kontroli dostępu;
- >> szafa/szafy przemysłowe RACK do montażu urządzeń teleinformatycznych.

N	176
w tym:	
muzea bezoddziałowe	106
muzea oddziałowe	70

N	177
w tym:	
muzea bezoddziałowe	107
muzea oddziałowe	70

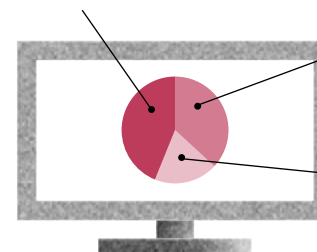
Ryc. 49. Częstotliwość wykonywania przez muzea kopii zapasowej systemów informatycznych oraz gromadzonych danych

44,2%

częściej niż raz w tygodniu

36,7%

od tygodnia do miesiąca

19,1%

rzadziej niż co miesiąc

N	278
w tym:	
muzea bezoddziałowe	190
muzea oddziałowe	88

N	278
w tym:	
muzea bezoddziałowe	190
muzea oddziałowe	88

Ryc. 50. Muzea weryfikujące możliwość odzyskania systemów i danych z wykonywanych kopii zapasowych

Ryc. 51. Muzea posiadające wdrożone procedury związane z zachowaniem ciągłości działania i bezpieczeństwa teleinformatycznego

Ryc. 52. Prędkość łącza internetowego, jakim dysponowały muzea¹⁶

N	326
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100

¹⁶ 1. W przypadku muzeum oddziałowego/rozmieszczonego w wielu lokalizacjach należy wskazać prędkość łącza dla lokalizacji, w której znajduje się serwerownia i/lub pracownie digitalizacji.
2. W przypadku łącza niesymetrycznego (o różnych prędkościach pobierania i wysyłania danych) należy zaznaczyć wariant odpowiadający wolniejszej prędkości – zazwyczaj prędkości wysyłania danych.

¹⁷ Dotyczy pracy w trybie zdalnym lub hybrydowym, jeśli muzeum stosowało takie rozwiązania. Jeżeli w muzeum nie istniała możliwość pracy zdalnej/hybrydowej, pytanie dotyczyło technicznych możliwości przejścia na taki tryb pracy, nie zaś możliwości organizacyjnych.

Ryc. 53. Muzea, których pracownicy mieli możliwość zdalnego dostępu do zasobów i systemów instytucji (z wykorzystaniem VPN)

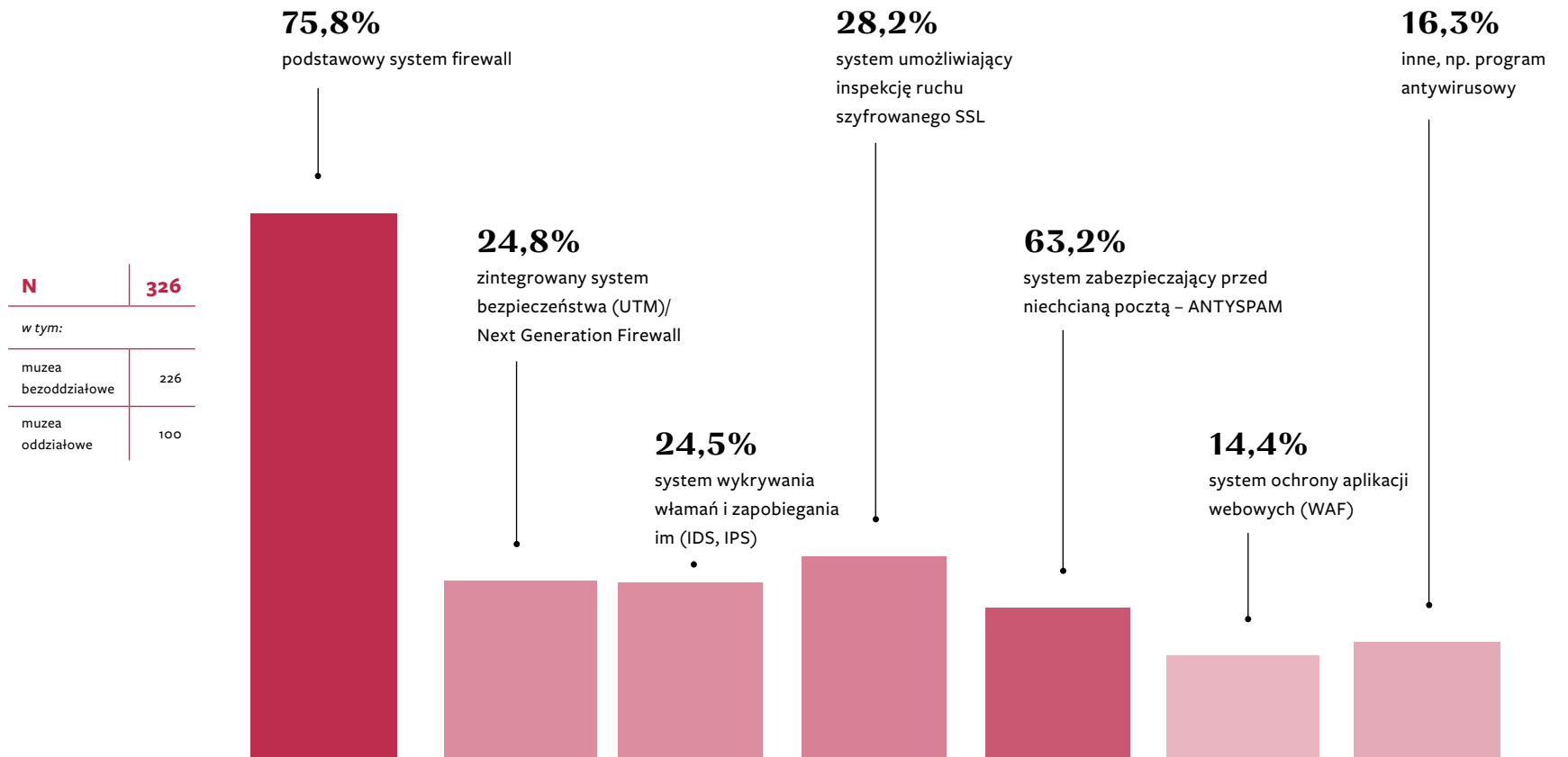
Ryc. 54. Muzea zapewniające warunki techniczne umożliwiające pracownikom wykonywanie pracy poza siedzibą instytucji z wykorzystaniem służbowego sprzętu teleinformatycznego¹⁷

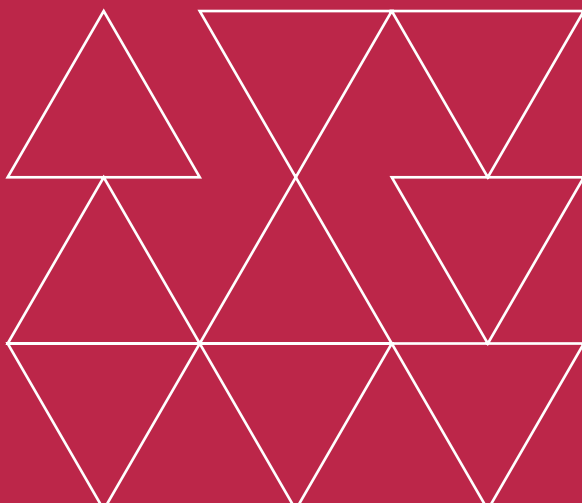
N	326
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100

N	326
w tym:	
muzea bezoddziałowe	226
muzea oddziałowe	100

Ryc. 55. Technologie mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego, z których korzystały muzea (wielokrotny wybór)

III Muzea niebędące instytucjami kultury

1. Wyniki badania

1.1. Bezpieczeństwo w muzeum, zabezpieczenia techniczne

1.1.1. Główne wnioski płynące z badania

Ponad połowa (58,5%) muzeów niebędących instytucjami kultury, która wzięła udział w badaniu, posiadała magazyny zbiorów (N = 82). Dla 25% placówek powierzchnia magazynowa, jaką dysponowały, była wystarczająca dla aktualnej liczby eksponatów (N = 48).

Niższy odsetek muzeów w stosunku do tych będących instytucjami kultury (43,7% dla muzeów niebędących instytucjami kultury, dla instytucji kultury zaś 65,5%) poddawał kontroli środowiskowe warunki przechowywania swoich zbiorów we wszystkich magazynach. Najczęściej weryfikowanymi czynnikami były: temperatura (52,1%), wilgotność względna (47,9%) i obecność szkodników, m.in. owadów, gryzoni itp. (w 39,6%).

Muzea kontrolowały również warunki środowiskowe w przestrzeniach wystawienniczych (w tej grupie w stosunku do grupy instytucji kultury wskaźniki procentowe również są niższe). We wszystkich przestrzeniach ekspozycyjnych dokonywało tego 29,3% badanych jednostek, a w części – jedynie 12,2% (N = 82). Podobnie jak w przypadku powierzchni magazynowych, najczęściej sprawdzane były: temperatura (w 44,4% muzeach), wilgotność względna (43,1%) i obecność szkodników, m.in. owadów, gryzoni itp. (22,2%, N = 72).

W 67,5% ankietowanych muzeach oraz oddziałach muzealnych została wdrożona instrukcja bezpieczeństwa pożarowego (w instytucjach kultury wskaźnik wynosił 95,4%), w połowie jednostek funkcjonował system sygnalizacji pożarowej, a z 33,7% placówek alarmy pożarowe z systemu sygnalizacji pożarowej były przekazywane do Państwowej Straży Pożarnej (N = 86).

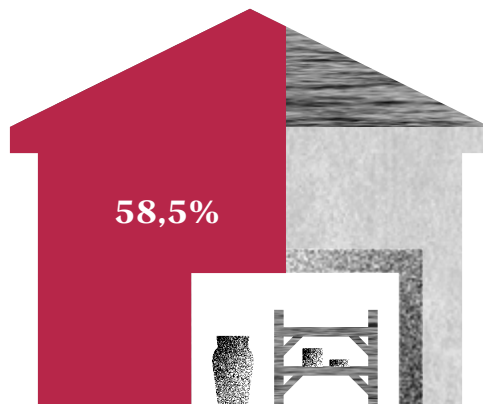
W zakresie zabezpieczeń technicznych 30,2% badanych muzeów wraz z oddziałami muzealnymi posiadało wdrożony plan ochrony, zaś system telewizji dozorowej funkcjonował w całym budynku w 18,6% tych instytucji, a w części pomieszczeń – w 37,2% (N = 86).

Posiadanie dokumentu określającego procedury działania w kryzysie wykazało dokładnie 22% muzeów i oddziałów muzealnych. Najczęstsze rozwiązania techniczne w zakresie ewakuacji stosowane przez instytucje to: alarm dźwiękowy (39,5%), parterowy budynek muzeum (31,4%) oraz podział kondygnacji na strefy pożarowe (19,8%, N = 86).

1.1.1.1. Magazyny i bezpieczeństwo zbiorów

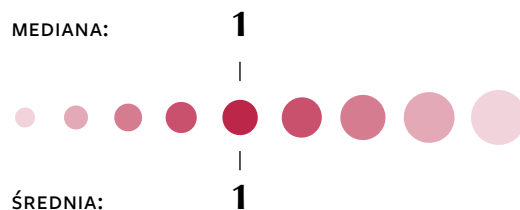
N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4

Ryc. 56. Muzea posiadające magazyny zbiorów

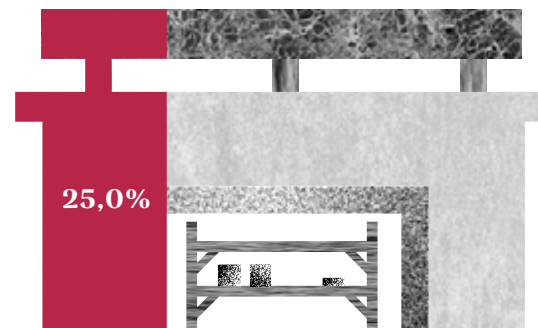

Ryc. 57. Liczba budynków łączących wiele funkcji, gdzie znajdowały się magazyny muzeów

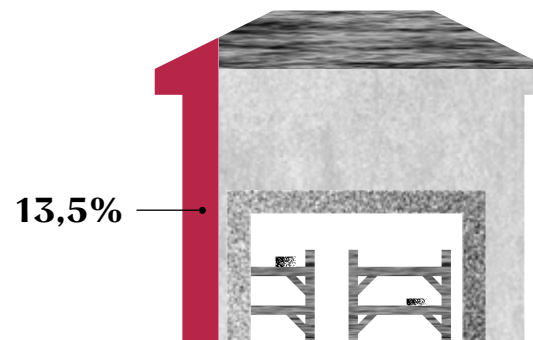
N	35
w tym:	
muzea bezoddziałowe	32
muzea oddziałowe	3

Ryc. 58. Muzea, dla których powierzchnia magazynów była wystarczająca dla aktualnej ilości zbiorów

Ryc. 59. Średnia stosunku powierzchni magazynowej do powierzchni ogółem budynków użytkowanych przez muzea

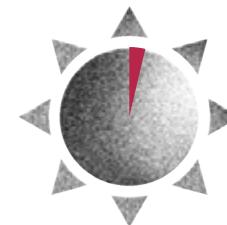

N	48
w tym:	
muzea bezoddziałowe	45
muzea oddziałowe	3

N	85
w tym:	
muzea bezoddziałowe	77
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

N	48
w tym:	
muzea bezoddziałowe	45
muzea oddziałowe	3

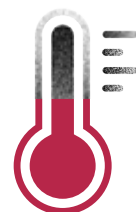
Ryc. 60. Muzea kontrolujące środowiskowe warunki przechowywania zbiorów w magazynach

4,2%
natężenie promieniowania UV

Ryc. 61. Czynniki kontrolowane w magazynach zbiorów (wielokrotny wybór)

N	48
w tym:	
muzea bezoddziałowe	45
muzea oddziałowe	3

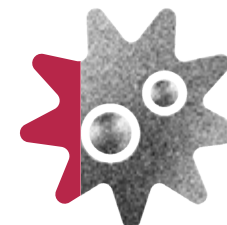

52,1%
temperatura

6,3%
jakość powietrza

47,9%
wilgotność względna

29,2%
obecność mikroorganizmów
(pleśni, grzybów, pasożytów itp.)

14,6%
natężenie światła widzialnego

39,6%
obecność szkodników
(owadów, gryzoni itp.)

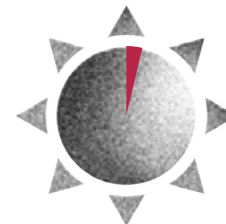
N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4

Ryc. 62. Muzea kontrolujące warunki środowiskowe w przestrzeniach wystawienniczych

29,3%
we wszystkich
przestrzeniach
ekspozycyjnych

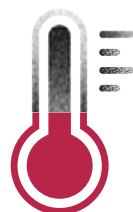
12,2%
w części
przestrzeni
ekspozycyjnych

4,2%
natężenie promieniowania UV

Ryc. 63. Czynniki kontrolowane w przestrzeniach ekspozycyjnych (wielokrotny wybór)

N	72
w tym:	
muzea bezoddziałowe	68
muzea oddziałowe	4

44,4%
temperatura

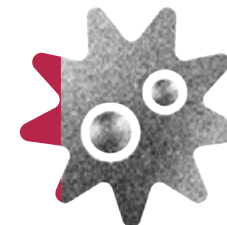
43,1%
wilgotność względna

2,8%
jakość powietrza

16,7%
obecność mikroorganizmów
(pleśni, grzybów, pasożytów itp.)

13,9%
natężenie światła widzialnego

22,2%
obecność szkodników
(owadów, gryzoni itp.)

1.1.1.2. Zabezpieczenia przeciwpożarowe

N	86
<i>w tym:</i>	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

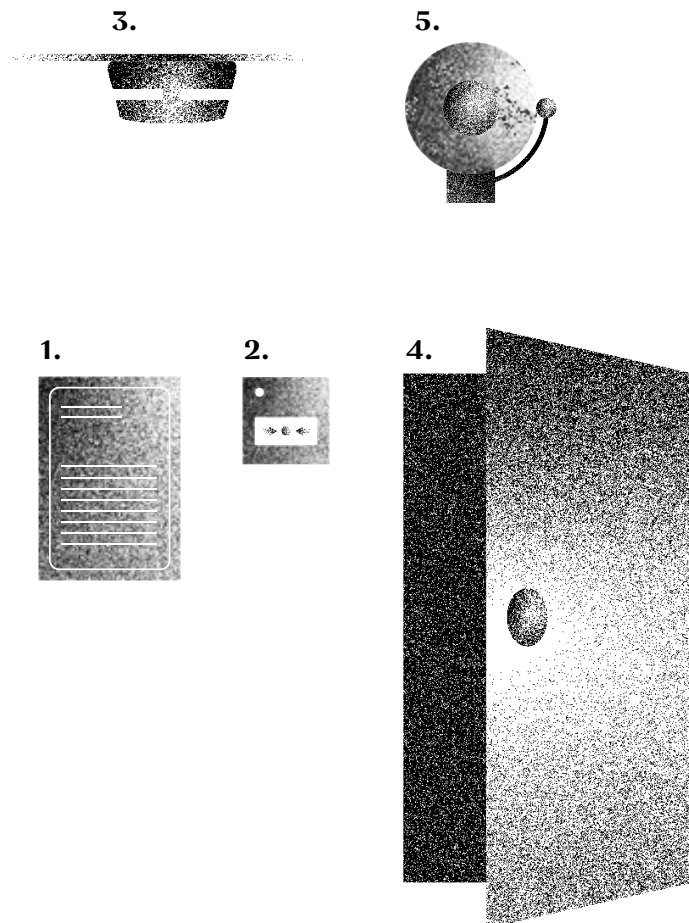
¹⁸ Szczegóły opisano w § 3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 września 2014 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów muzeum przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym ich zniszczeniem lub utratą (Dz.U. 2014, poz. 1240).

¹⁹ System sygnalizacji pożarowej (czujki, centrala sygnalizacji pożarowej, itp.) służący do samoczynnego wykrywania pożaru i przekazywania informacji o pożarze. Szczegóły opisano w § 28 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010, nr 109, poz. 719, ze zm.).

²⁰ Urządzenie zapobiegające zadymieniu lub służące do jego usuwania. Szczegóły opisano w § 245 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2019, poz. 1065, ze zm.).

²¹ System (głośniki, centrala) służący do automatycznego rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych na potrzeby bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie. Szczegóły opisano w § 29 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010, nr 109, poz. 719, ze zm.).

Ryc. 64. Muzea posiadające dokumenty, systemy lub rozwiązania z kategorii zabezpieczenia przeciwpożarowego

1. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego¹⁸

tak	67,5%
instrukcja w trakcie opracowywania	11,6%

2. System sygnalizacji pożarowej¹⁹

tak	50,0%
system w trakcie wdrażania	2,3%

3. Alarmy pożarowe z systemu sygnalizacji pożarowej są przekazywane do Państwowej Straży Pożarnej

tak	33,7%
system w trakcie realizacji	1,2%

4. System oddymiania²⁰

tak	23,3%
system w trakcie wdrażania	2,3%

5. Dźwiękowy system ostrzegawczy²¹

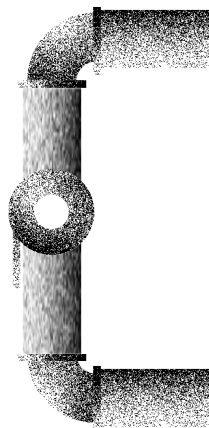
tak	46,5%
system w trakcie wdrażania	3,5%

N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

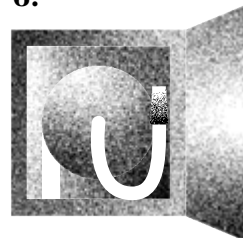
9.

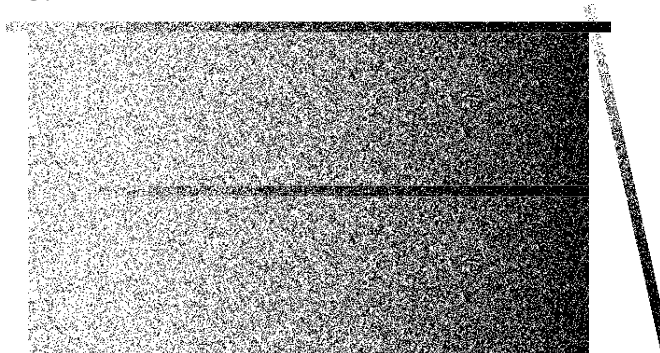
7.

6.

8.

6. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi 25 lub 52, albo zaworami 52

tak	43,0%
instalacja w trakcie realizacji	1,2%

7. Pompownia przeciwpożarowa²²

tak	10,5%
pompownia w trakcie realizacji	0,0%

8. Zbiornik wody do celów przeciwpożarowych²³

tak	11,6%
zbiornik w trakcie realizacji	1,2%

9. Stałe urządzenia gaśnicze (SUG)²⁴ (wielokrotny wybór)

tak, w całym budynku (we wszystkich budynkach)	15,1%
tak, w magazynach	4,7%
tak, na ekspozycjach	5,8%
tak, w serwerowni	2,3%
urządzenia w trakcie realizacji	3,5%

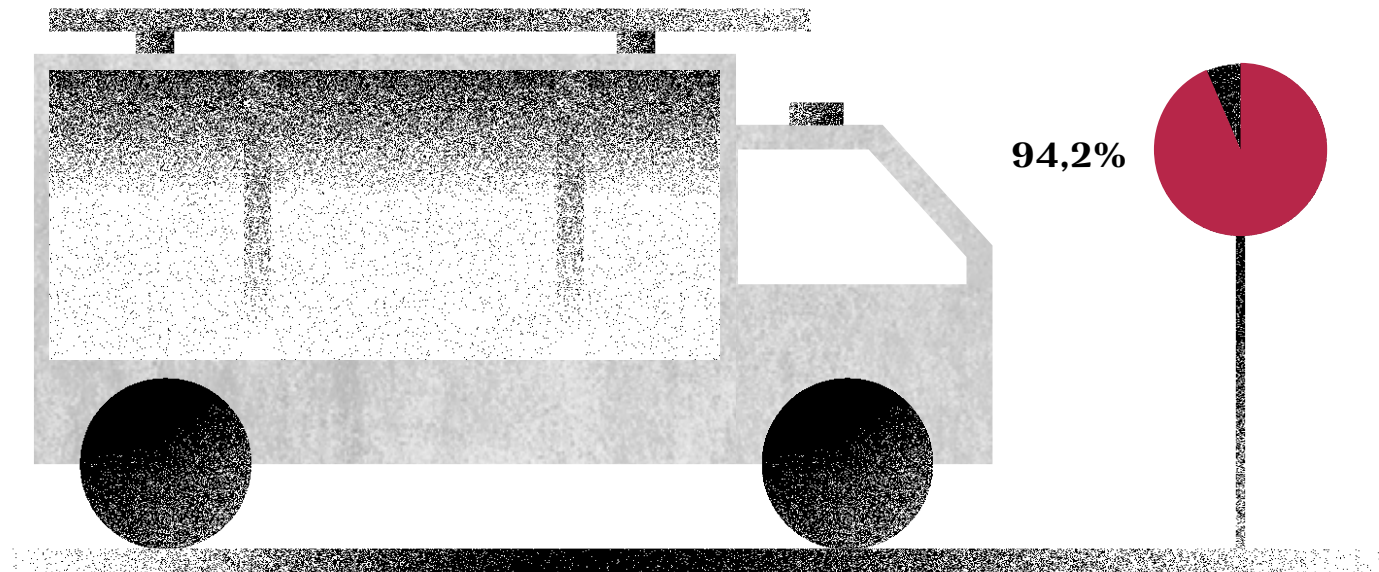
²² Pomieszczenie, w którym znajdują się pompy i inne urządzenia służące do zasilania w wodę instalacji gaśniczych. Szczegóły opisano w § 26 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010, nr 109, poz. 719, ze zm.).

²³ Zbiornik przeznaczony do magazynowania wody do celów przeciwpożarowych. Szczegóły opisano w § 24 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010, nr 109, poz. 719, ze zm.) oraz § 5 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. 2009, nr 124, poz. 1030).

²⁴ Urządzenia związane na stałe z obiektem, zawierające zapas środka gaśniczego, uruchamiane samoczynnie we wczesnej fazie rozwoju pożaru.

Ryc. 65. Muzea mające zapewnioną drogę pożarową²⁵

N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

²⁵ Droga o utwardzonej nawierzchni umożliwiająca dojazd pojazdów straży pożarnej w każdych warunkach. Szczegóły opisano w § 12. ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. 2009, nr 124, poz. 1030).

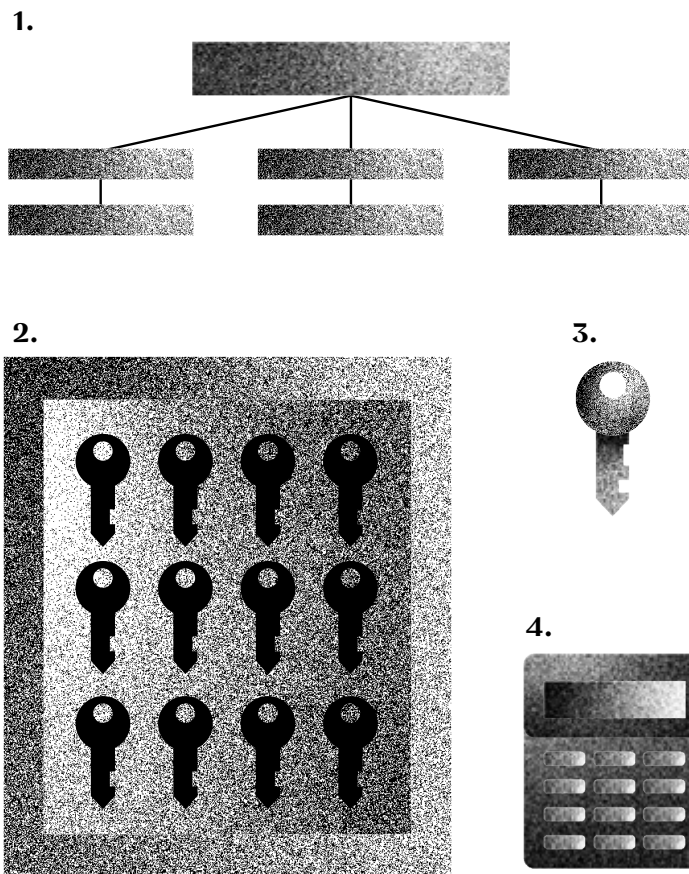
1.1.1.3. Zabezpieczenia techniczne

N	86
w tym:	
muzea bezodziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

²⁶ Szczegóły opisano w § 27 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 września 2014 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów muzeum przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym ich zniszczeniem lub utratą (Dz.U. 2014, poz. 1240).

²⁷ Należy przez to rozumieć fizyczną obecność urządzeń tworzących system sygnalizacji włamania i napadu (centrala, czujki, klawiatury), mających za zadanie ochronę całości obiektu lub wybranych stref wynikających z planu ochrony i § 7 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 września 2014 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów muzeum przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym ich zniszczeniem lub utratą (Dz.U. 2014, poz. 1240).

Ryc. 66. Muzea posiadające dokumenty, systemy lub rozwiązania z kategorii zabezpieczeń technicznych

1. Plan ochrony muzeum²⁶

tak	30,2%
dokument w trakcie opracowywania	11,6%

2. Elektromechaniczny depozytor kluczy

tak, dla wszystkich pomieszczeń	2,3%
tak, dla wybranych pomieszczeń	3,5%

3. System klucza centralnego

tak, dla wszystkich pomieszczeń	4,6%
tak, w części pomieszczeń	7,0%
system w trakcie realizacji	1,2%

4. System sygnalizacji włamania i napadu²⁷

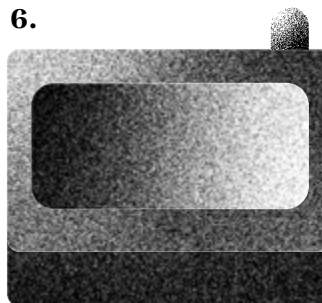
tak, zainstalowany w całym budynku (we wszystkich budynkach, tj. wszystkie pomieszczenia są chronione)	38,4%
tak, w części budynków/pomieszczeń (zabezpieczenie wybranych niewralgicznych pomieszczeń lub wybranych stref)	23,3%
system w trakcie wdrażania	1,2%

N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

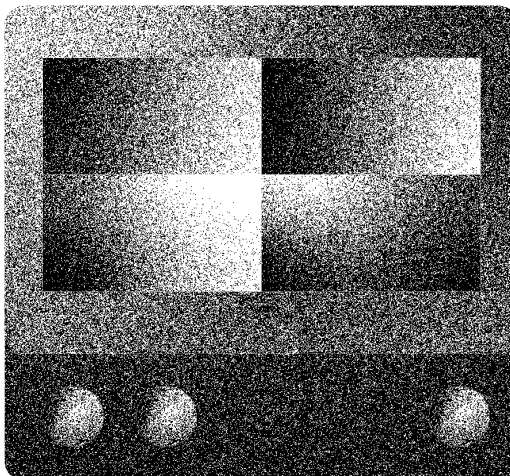
5.

6.

7.

5. System kontroli dostępu (KD) (nie dotyczy elektronicznych zamków bez pamięci zdarzeń)²⁸

tak, zainstalowany w całym budynku (we wszystkich budynkach, tj. wszystkie pomieszczenia są chronione)	8,1%
tak, w części budynków/pomieszczeń (zabezpieczenie wybranych newralgicznych przejść)	14,0%
system w trakcie wdrażania	1,2%

6. System sygnalizacji wycieków²⁹

tak, w całym budynku (we wszystkich budynkach)	4,7%
tak, w części pomieszczeń	2,3%
system w trakcie wdrażania	1,2%

7. System telewizji dozorowej³⁰ (wielokrotny wybór)

tak, w całym budynku (we wszystkich budynkach, tj. wszystkie pomieszczenia są dozorowane)	18,6%
tak, w części budynków/pomieszczeń	37,2%
tak, na terenie zewnętrznym	20,9%
system w trakcie realizacji	3,5%

²⁸ Oznacza fizyczną obecność urządzeń tworzących system kontroli dostępu (centrala, czytniki, elementy blokujące przejścia), mających za zadanie kontrolowanie wybranych lub wszystkich przejść w obiekcie.

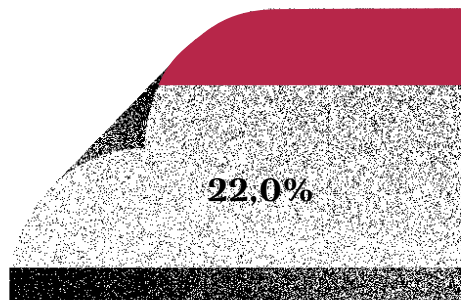
²⁹ Należy przez to rozumieć fizyczną obecność urządzeń tworzących system (centrala, czujki punktowe liniowe, maty), mających za zadanie sygnalizowanie pojawienia się wody w wybranych pomieszczeniach.

³⁰ Oznacza fizyczną obecność urządzeń tworzących system CCTV (rejestrator/wideoserwer, kamery, monitory itp.), mających za zadanie obserwację oraz archiwizację nagrań w obiekcie.

1.1.1.4. Przygotowanie muzeum do zdarzeń szczególnych

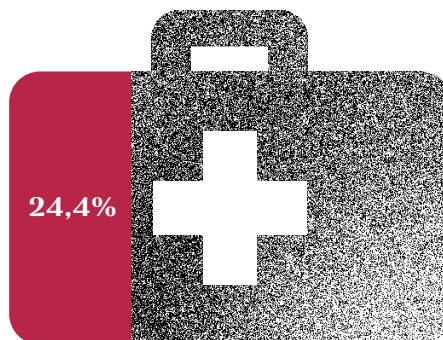
N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4

Ryc. 67. Muzea posiadające dokument określający procedurę działania w kryzysie

9,8% dokument był w trakcie opracowywania

Ryc. 68. Muzea, w których wybrani pracownicy byli przeszkoleni z udzielania pierwszej pomocy przez specjalistyczne firmy (szkolenia wykraczające poza zakres wynikający z przeszkolenia BHP)

Ryc. 69. Muzea, w których były prowadzone ćwiczenia z ewakuacji ludzi

Ryc. 70. Muzea posiadające defibrylator

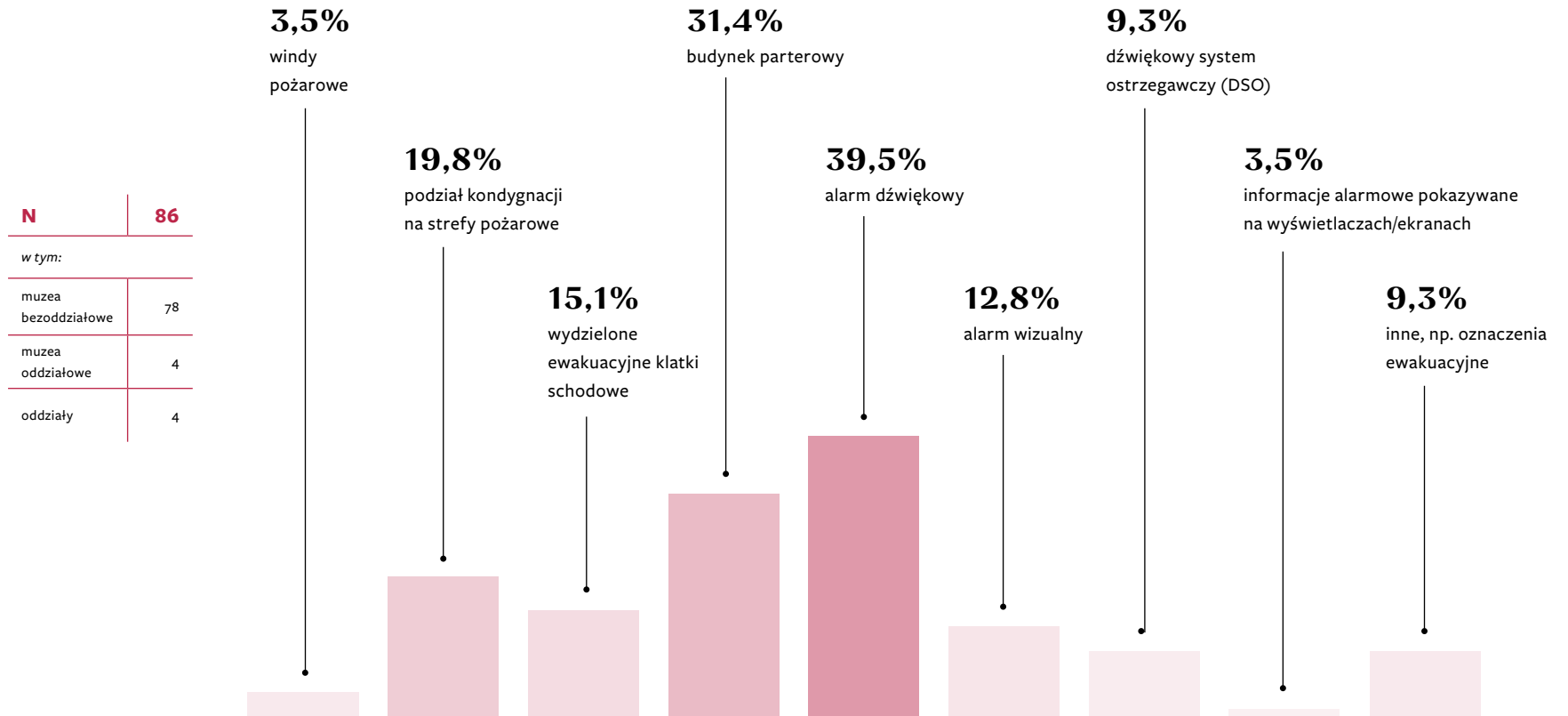

N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

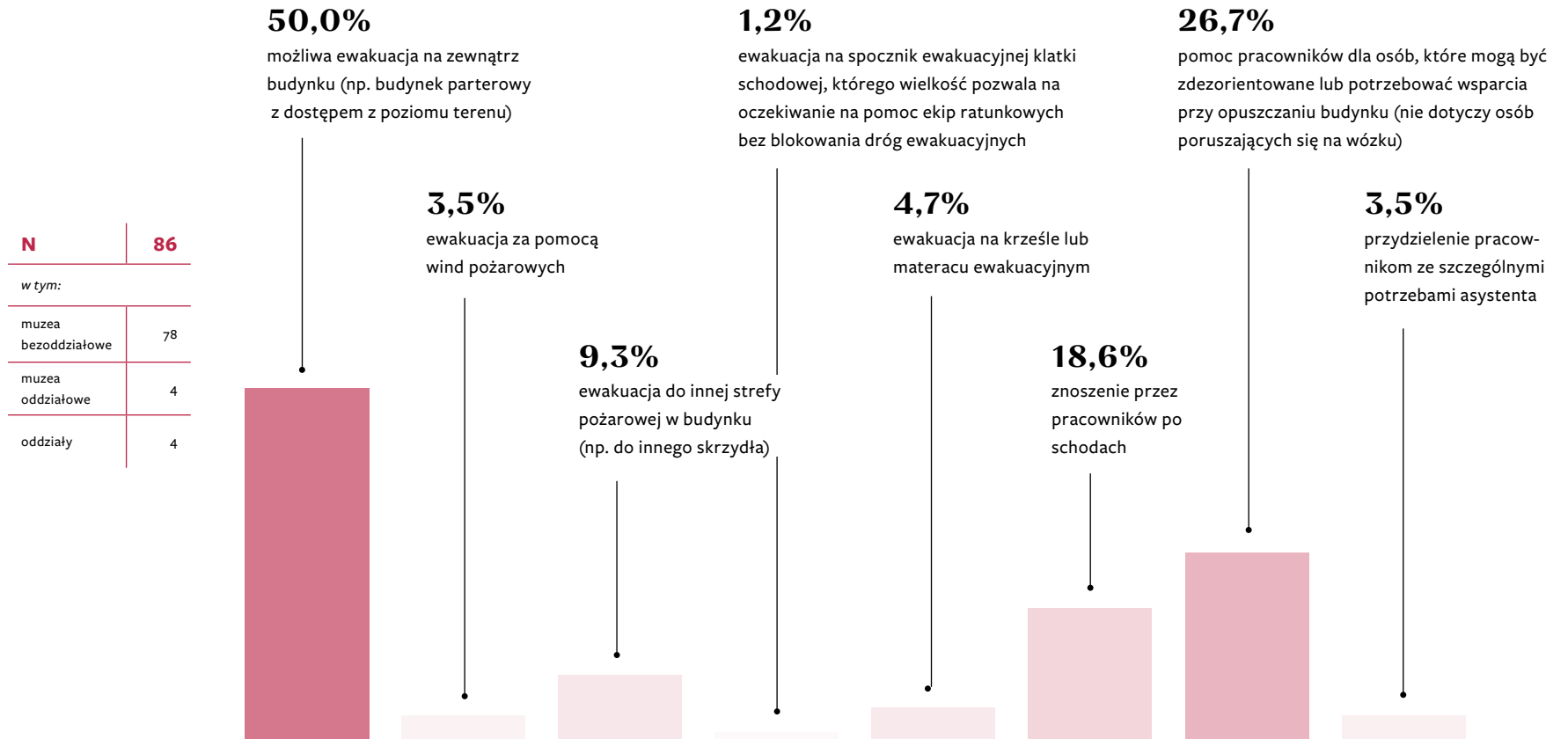
N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

Ryc. 71. Rozwiązania techniczne w zakresie ewakuacji zastosowane w muzeach (wielokrotny wybór)

Ryc. 72. Rozwiązania w zakresie ewakuacji dla osób ze szczególnymi potrzebami zapewnione w muzeach (wielokrotny wybór)

1.2. Dostępność architektoniczna

1.2.1. Główne wnioski płynące z badania

Badane muzea i oddziały muzealne niebędące instytucjami kultury, których budynek/budynki lub obszar, na którym się znajdowały, był wpisany do rejestru zabytków nieruchomych, stanowiły 37,2%. Do gminnej ewidencji zostało wpisanych 26,7% instytucji, żadna nie znajdowała się na Liście światowego dziedzictwa UNESCO (N = 86).

W zakresie dodatkowych udogodnień i przestrzeni znajdujących się na terenach muzeów i oddziałów muzealnych 38,4% z nich posiadało toalety dla osób niepełnosprawnych, 32,6% – parkingi dla zwiedzających, a wyznaczone miejsca odpoczynku dla zwiedzających – 24,4% (N = 86).

Najczęściej stosowanymi rozwiązaniami zapewniającymi dostępność komunikacji poziomej i pionowej wśród respondentów były schody (55,8%) oraz położenie ekspozycji w budynkach jednokondygnacyjnych z wejściami z poziomu terenu (39,5%, N = 86).

Bariery występujące w ankietowanych muzeach i oddziałach muzealnych to przede wszystkim brak toalet dla osób z niepełnosprawnością (32,6%), wysokie progi przy wejściach (dokładnie 23,3%) oraz wysokie progi wewnątrz budynków (19,8%, N = 86).

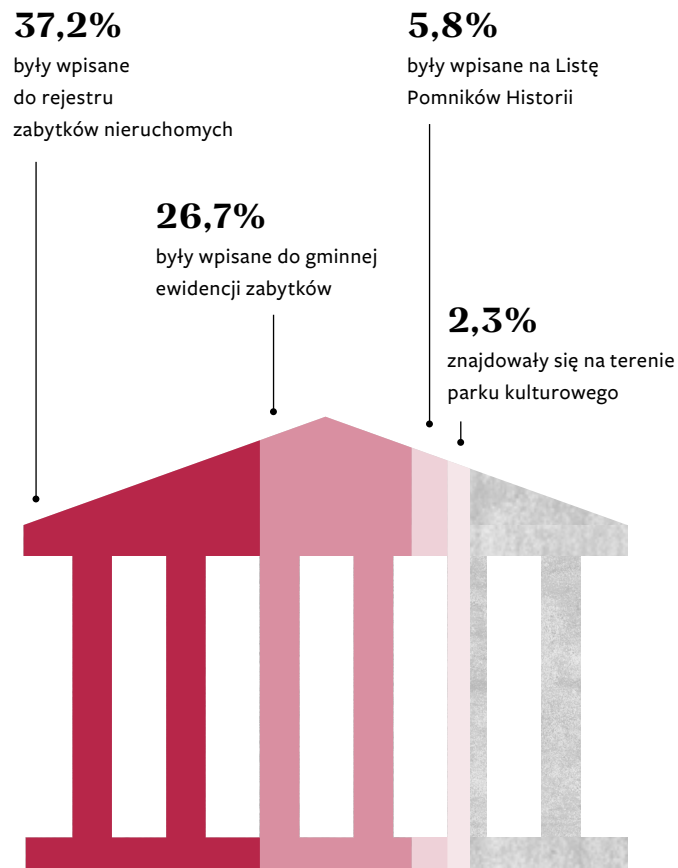
Badana grupa muzeów i oddziałów muzealnych w zakresie rozwiązań dotyczących informacji odnoszącej się do poruszania się po przestrzeniach muzealnych stosowała: informacje udzielane przez pracowników obiektu (47,7%, zaś w muzeach będących instytucjami kultury ten wskaźnik wynosił nieomal 90%), informacje wizualne przy wejściach do pomieszczeń (dokładnie 39,5%) oraz informacje wizualne kierunkowe (37,2%).

Dla osób z niepełnosprawnością słuchu instytucje wykazały posiadanie m.in. pętli indukcyjnych w recepcjach/kasach itp. (2,3%) oraz pętli indukcyjnych w innych częściach budynków (1,2%), zaś pracownika ze znajomością języka migowego przebywającego w innych częściach budynku niż kasa/recepcja zatrudniało 2,3% respondentów. Do 87,2% badanych placówek była możliwość wejścia z psem asystującym (N = 86).

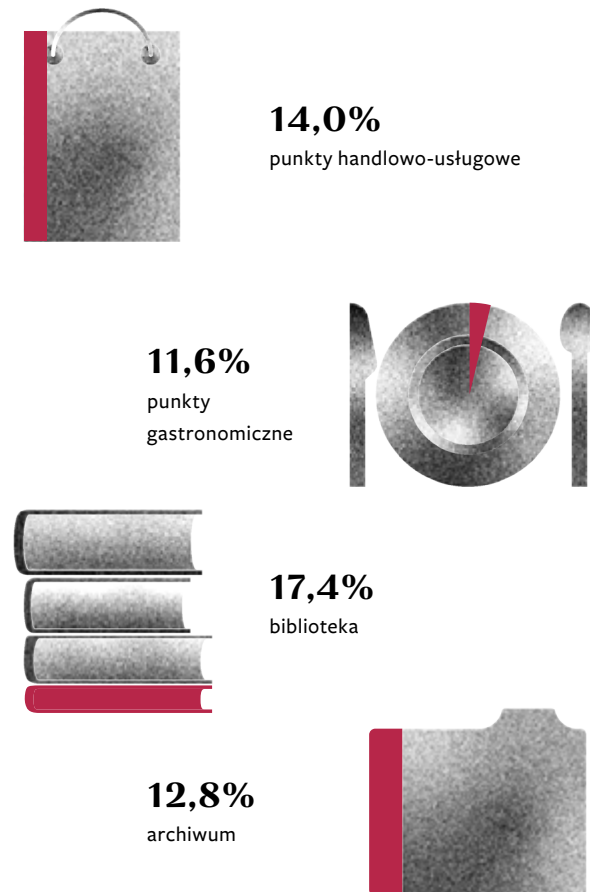
1.2.1.1. Kubatura i funkcjonalność budynku/budynków

N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

Ryc. 73. Budynek/budynki muzeum lub obszar, na którym się znajdowało (wielokrotny wybór)

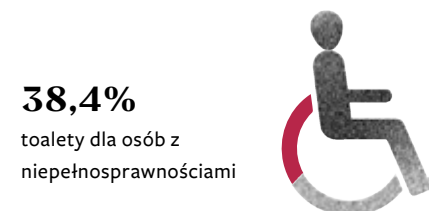
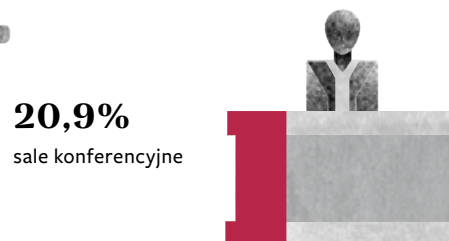
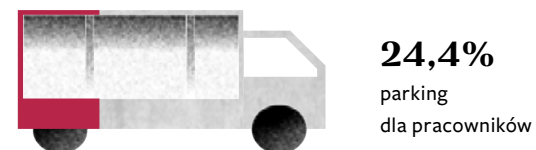
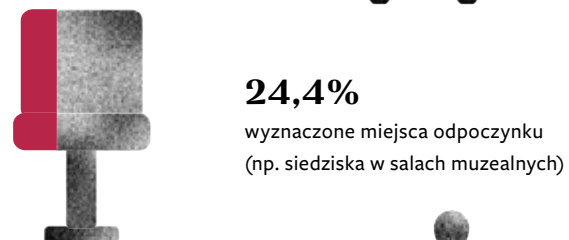
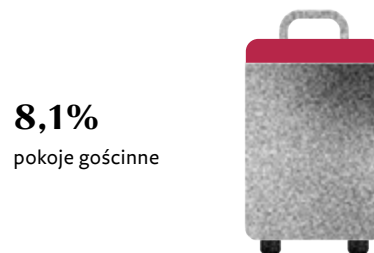
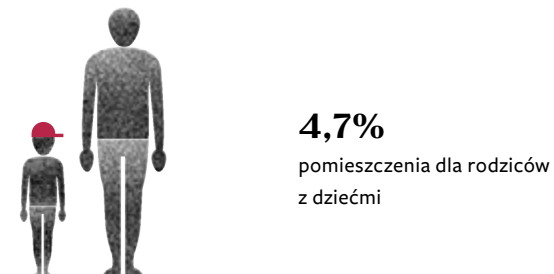

Ryc. 74. Dodatkowe przestrzenie/udogodnienia znajdujące się na terenie muzeum (wielokrotny wybór)

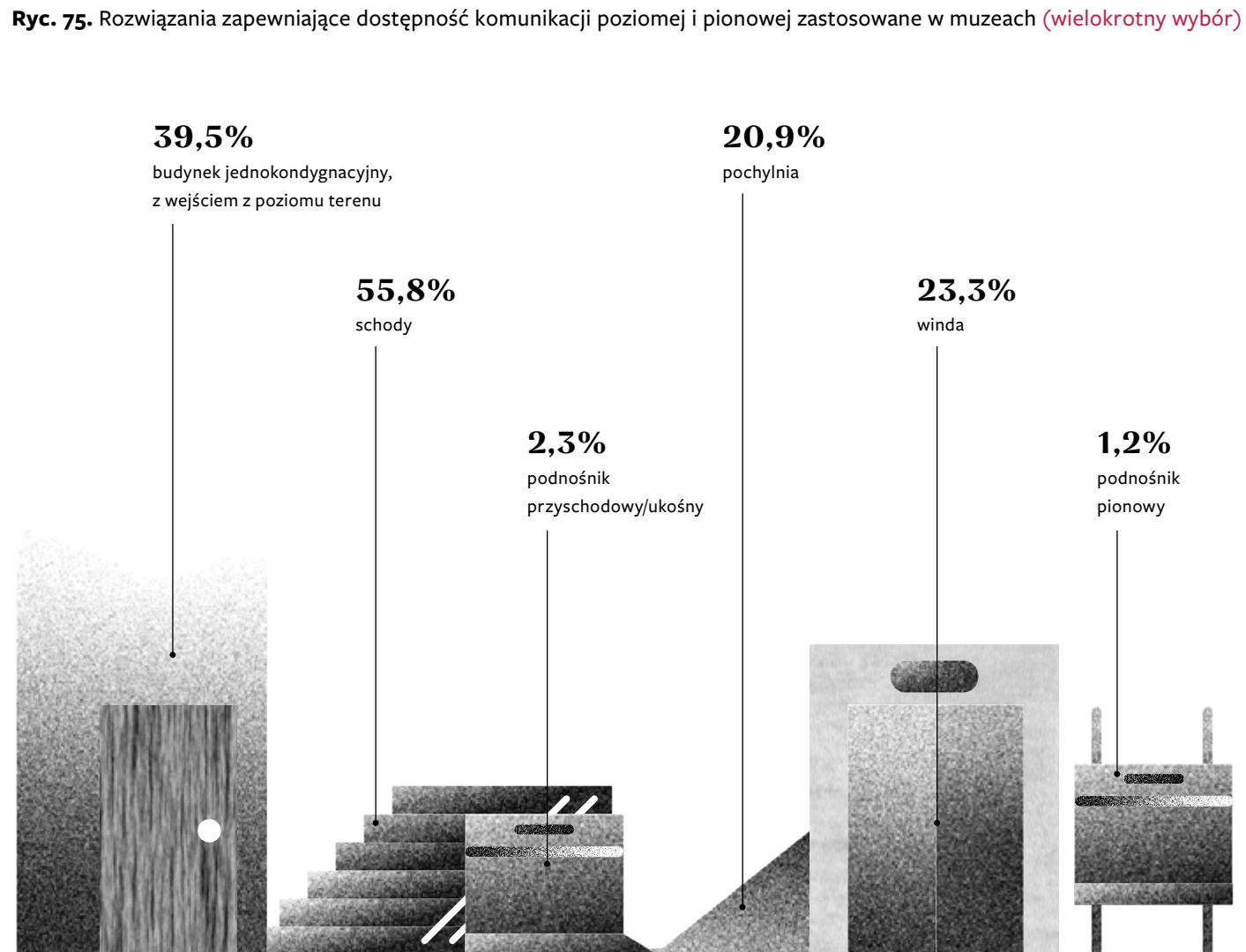
N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

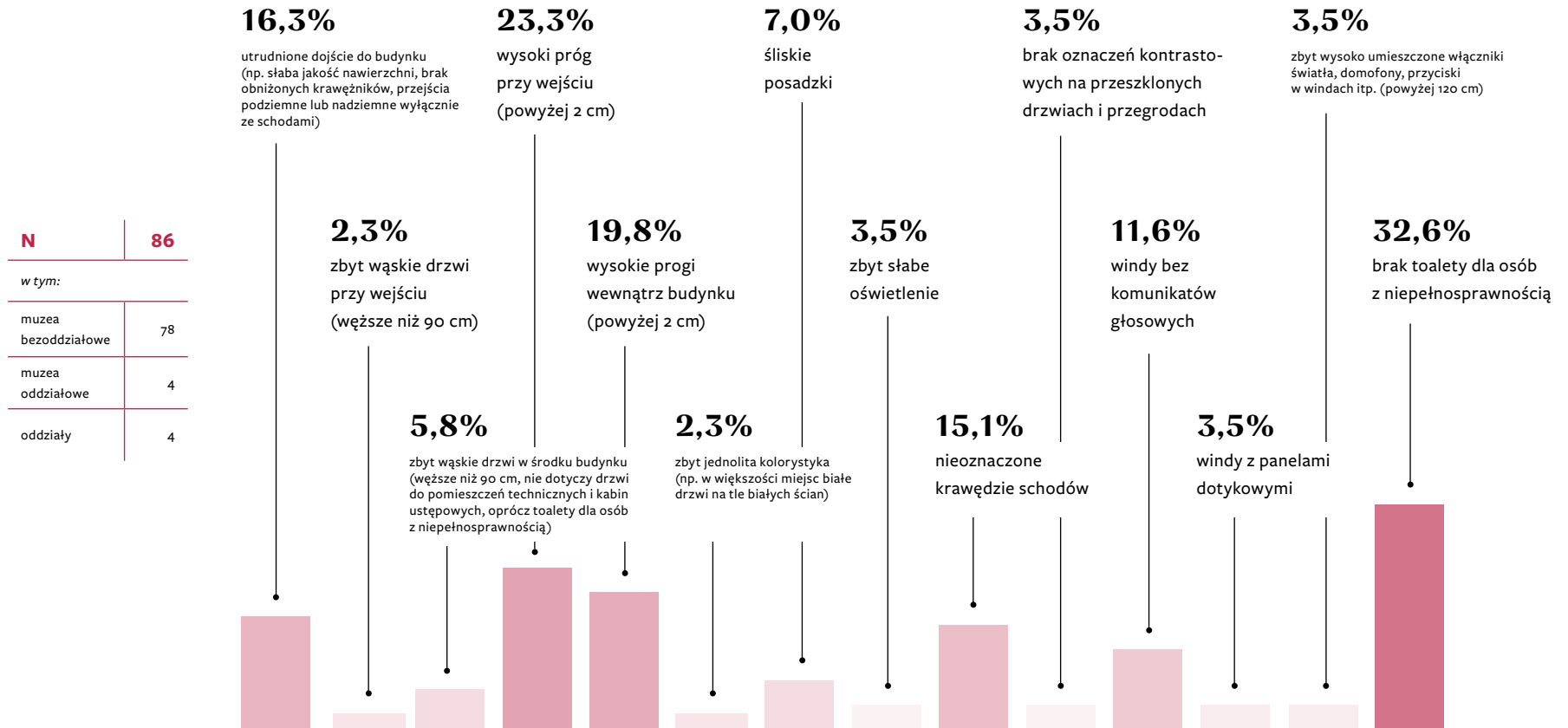

1.2.1.2. Dostępność architektoniczna

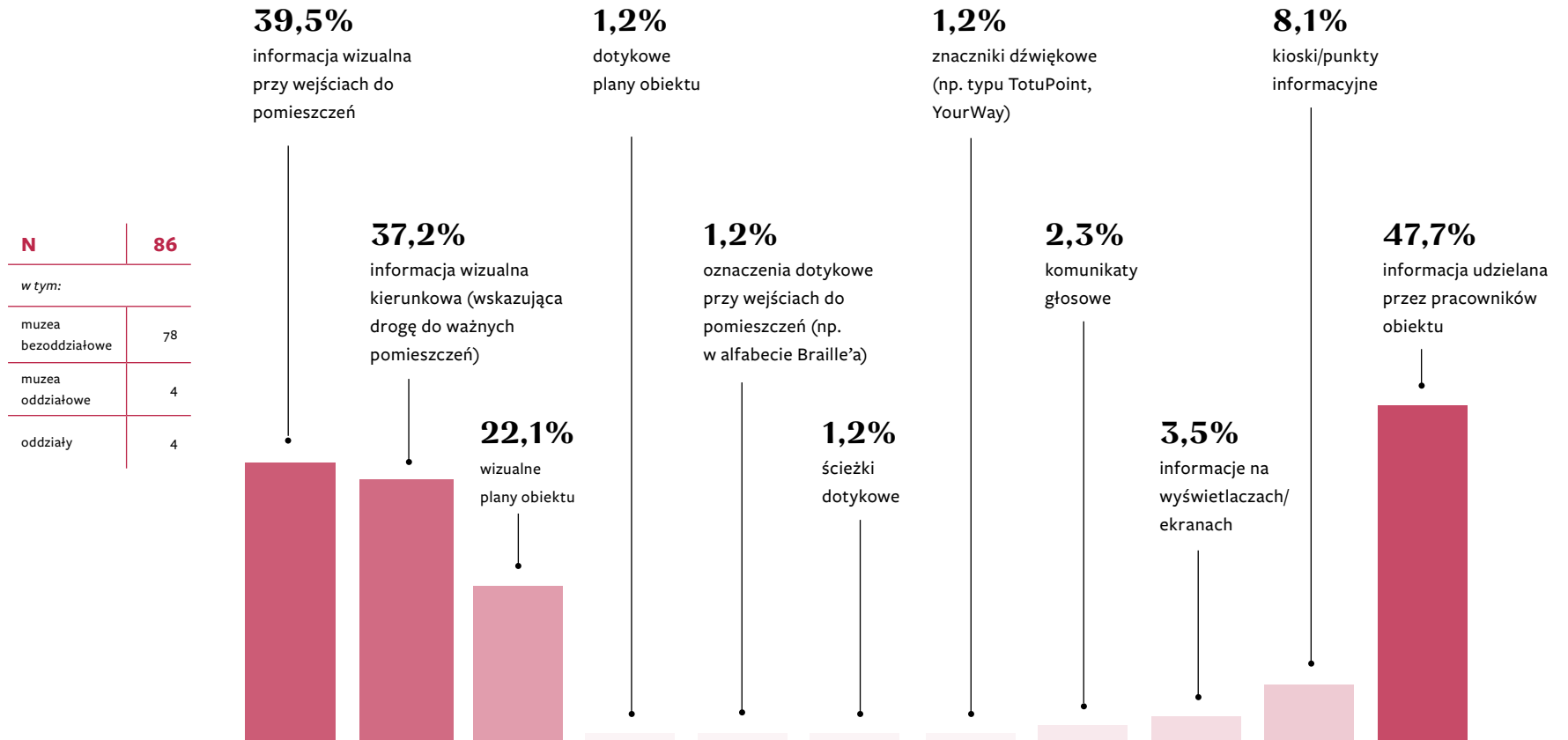
N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

Ryc. 76. Bariery architektoniczne występujące w muzeach (wielokrotny wybór)

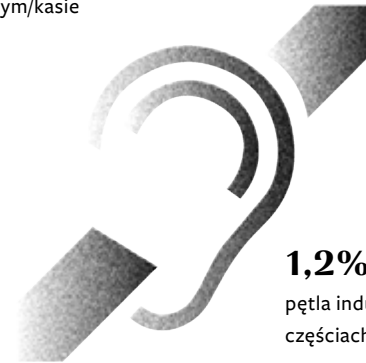
Ryc. 77. Zastosowane rozwiązania w zakresie informacji dotyczącej poruszania się po przestrzeni muzeów

Ryc. 78. Zastosowane rozwiązania ułatwiające korzystanie z muzeów osobom z niepełnosprawnością słuchu
(wielokrotny wybór)

2,3%

pętla indukcyjna w recepcji/punkcie informacyjnym/kasie

1,2%

pętla indukcyjna w innych częściach budynku

1,2%

pracownik ze znajomością języka migowego w recepcji/punkcie informacyjnym/kasie

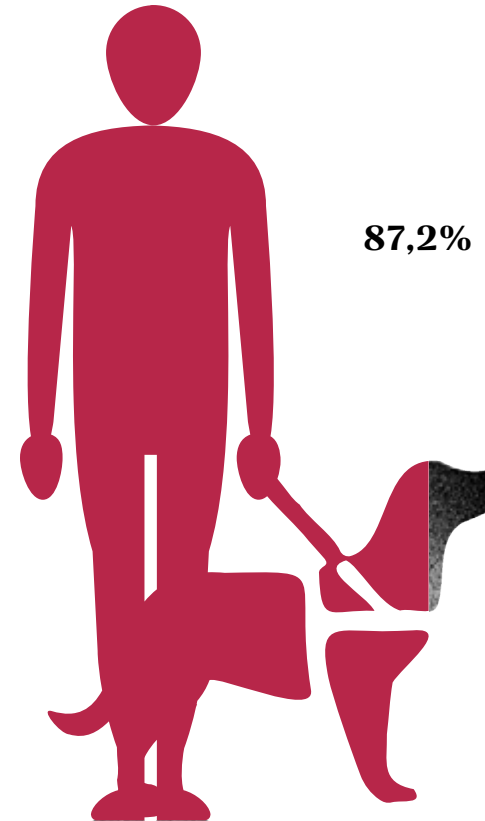
2,3%

pracownik ze znajomością języka migowego w innych częściach budynku

N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

Ryc. 79. Muzea, w których do budynku/budynków może wejść osoba z psem asystującym

87,2%

N	86
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4
oddziały	4

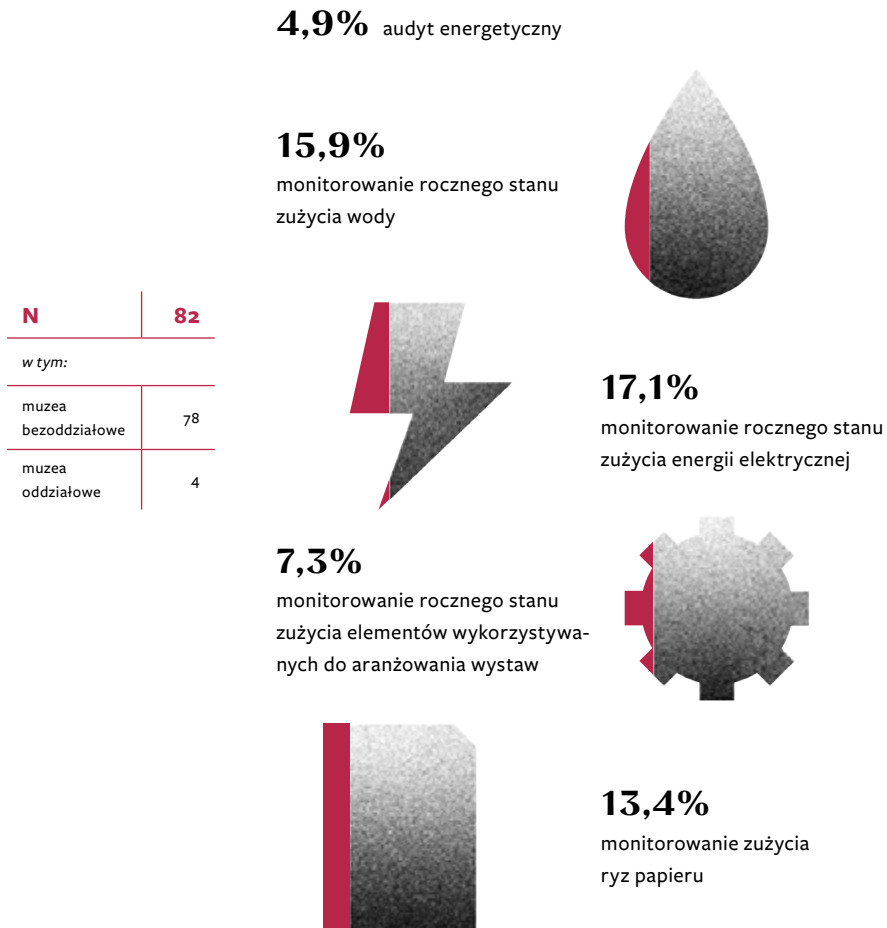
1.3. Energooszczędność i wpływ działalności muzeum na środowisko

1.3.1. Główne wnioski płynące z badania

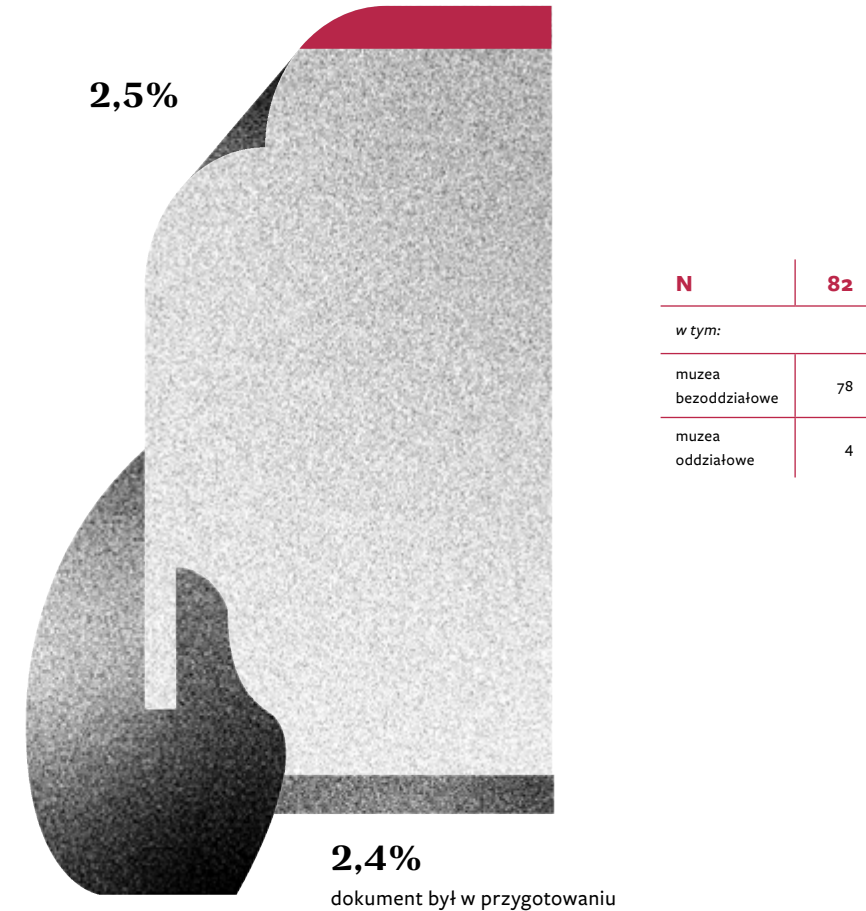
Jedynie 17,1% muzeów niebędących instytucjami kultury, które odpowiedziały na to pytanie, monitorowało roczny stan zużycia energii elektrycznej (wśród instytucji kultury wartość wyniosła 66,3%). Roczny stan zużycia wody sprawdziło 15,9% instytucji, podczas gdy ponad 50% instytucji kultury wykazało monitorowanie tego wskaźnika. Dokument dotyczący minimalizowania kosztu środowiskowego związanego z działalnością placówki posiadało jedynie 2,5% placówek (N = 82).

W kwestii metod ograniczenia negatywnego wpływu działalności na środowisko muzea z tej grupy stosowały: oświetlenie energooszczędne LED (57,3%), wyłączenie wszystkich sprzętów z funkcji *stand-by* po zakończeniu pracy (30,5%) oraz rozwiązania umożliwiające zwiedzającym segregację odpadów (również 30,5%). Energię wodną i geotermalną wykorzystywało jedynie 1,2% muzeów (N = 82).

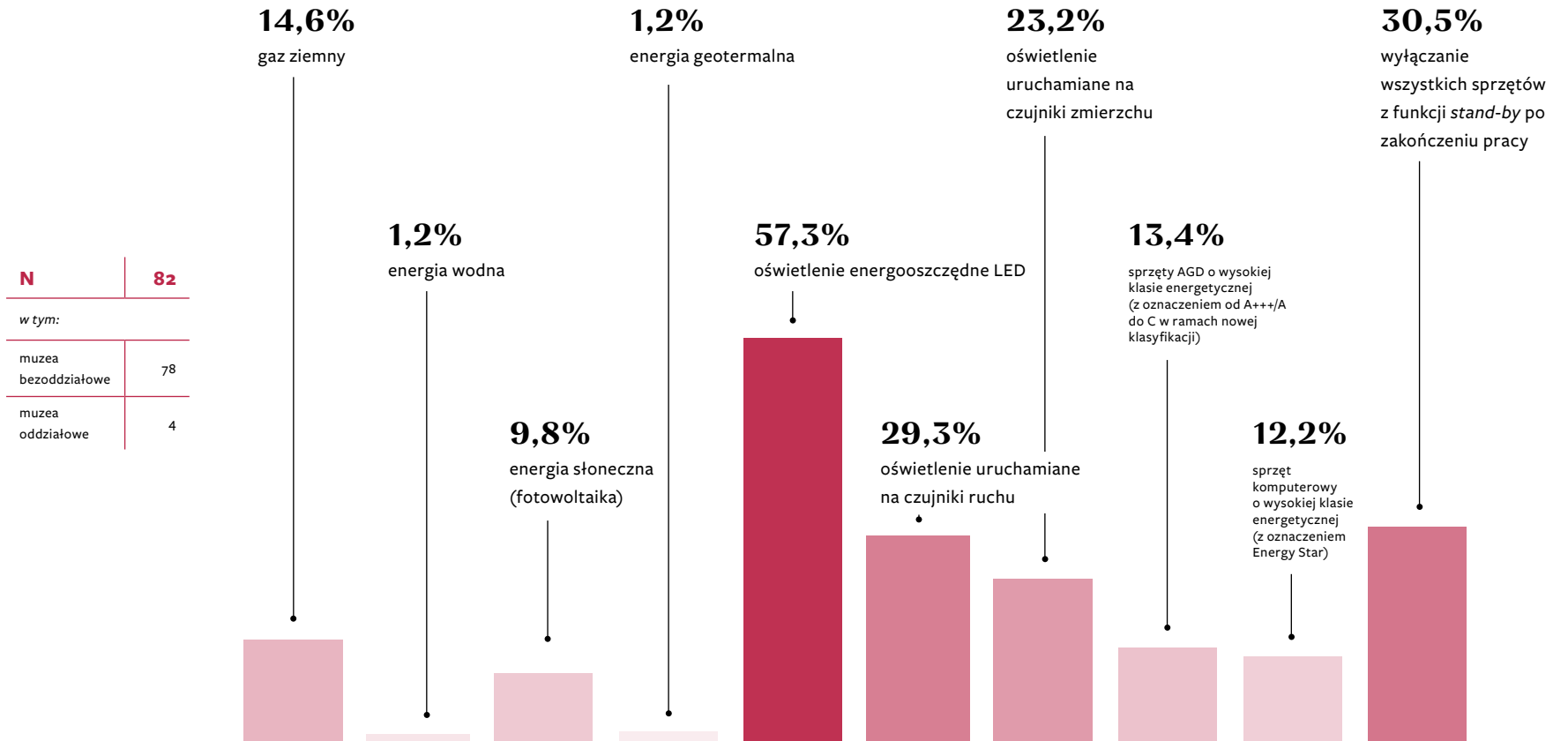
Ryc. 80. Zakres analizy wpływu działalności na środowisko przeprowadzonej przez muzea (*wielokrotny wybór*)

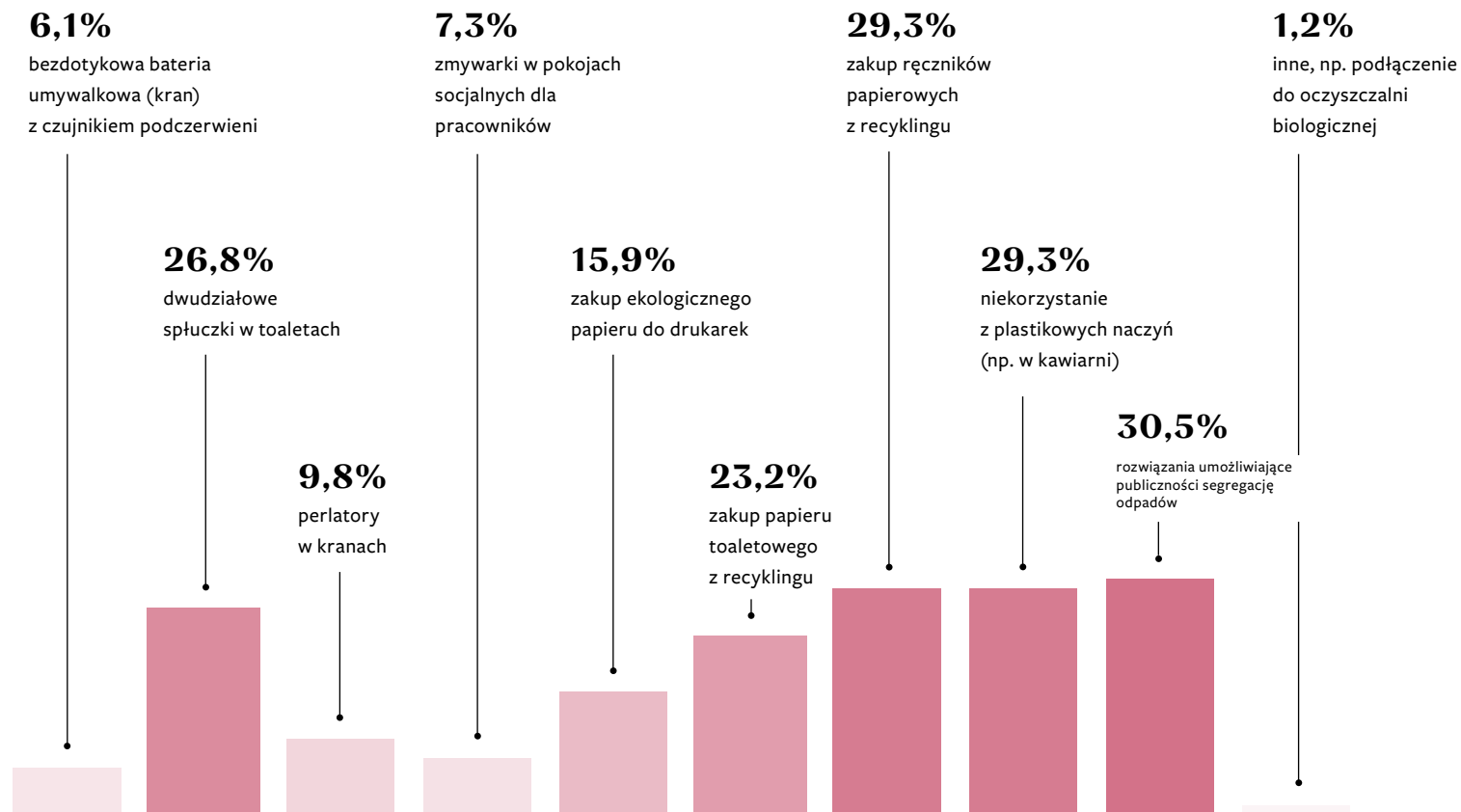
Ryc. 81. Muzea na koniec okresu sprawozdawczego posiadające dokument dotyczący minimalizowania kosztu środowiskowego związanego z jego działalnością (tzw. zielona strategia)

Ryc. 82. Metody ograniczenia negatywnego wpływu działalności na środowisko stosowane przez muzea (wielokrotny wybór)

N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4

1.4. Infrastruktura teletechniczna i cyberbezpieczeństwo

1.4.1. Główne wnioski płynące z badania

Własną serwerownię, wykorzystywaną m.in. do archiwizacji danych, posiadało jedynie 14,6% badanych muzeów niebędących instytucjami kultury (N = 82); wartość ta jest niemal czterokrotnie niższa od wykazanej przez muzea będące instytucjami kultury (54,3%).

Ponad 31% jednostek robiło kopię zapasową systemów informatycznych oraz gromadzonych danych (N = 82). Takiej czynności połowa muzeów dokonywała w czasie od tygodnia do miesiąca, a nieomal 27% – rzadziej niż co miesiąc (N = 26).

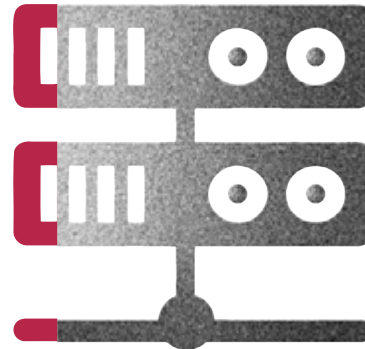
Prędkość łącza internetowego w przedziale 51–300 Mb/s wykazało 29,3% ankietowanych, poniżej 50 Mb/s – 20,7%, powyżej zaś 300 Mb/s – tylko 14,6% (N = 82).

Jedynie w 20,7% ankietowanych instytucji (wśród muzeów instytucji kultury ta wartość wynosiła 45,7%) pracownicy mieli możliwość zdalnego dostępu do zasobów i systemów instytucji, wykorzystując w tym celu VPN (N = 82).

W zakresie technologii mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego muzea z tej grupy najczęściej korzystały z podstawowego systemu firewall (31,7%) oraz systemu zabezpieczającego przed niepożądaną pocztą – ANTYPSPAM (23,2%, N = 82).

Ryc. 83. Muzea posiadające własną serwerownię, wykorzystywaną m.in. do archiwizacji danych

N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4

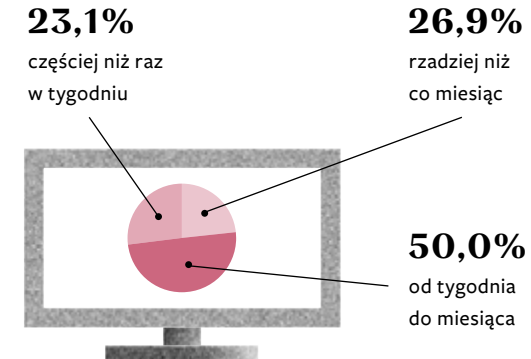

14,6%

3,7%
muzeum było w trakcie budowy serwerowni

Ryc. 85. Częstotliwość wykonywania przez muzea kopii zapasowej systemów informatycznych oraz gromadzonych danych

N	26
w tym:	
muzea bezoddziałowe	24
muzea oddziałowe	2

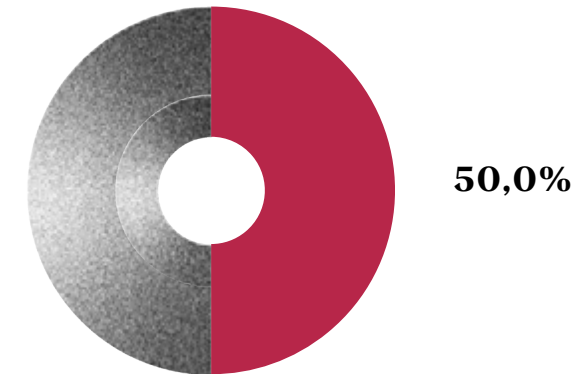
Ryc. 84. Muzea regularnie robiące kopię zapasową systemów informatycznych oraz gromadzonych danych

N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4

Ryc. 86. Muzea weryfikujące możliwość odzyskania systemów i danych z wykonywanych kopii zapasowych

N	26
w tym:	
muzea bezoddziałowe	24
muzea oddziałowe	2

Ryc. 87. Muzea posiadające wdrożone procedury związane z zachowaniem ciągłości działania i bezpieczeństwa teleinformatycznego

N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4

17,1%

Ryc. 88. Prędkość łącza internetowego, jakim dysponowały muzea

N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4

20,7%

do 50 Mb/s

29,3%

51–300 Mb/s

14,6%

powyżej 300 Mb/s

Ryc. 89. Muzea, w których pracownicy muzeum mieli możliwość zdalnego dostępu do zasobów i systemów instytucji (z wykorzystaniem VPN)

N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4

20,7%

Ryc. 90. Muzea, które zapewniały warunki techniczne umożliwiające pracownikom wykonywanie pracy poza siedzibą instytucji z wykorzystaniem służbowego sprzętu teleinformatycznego³¹

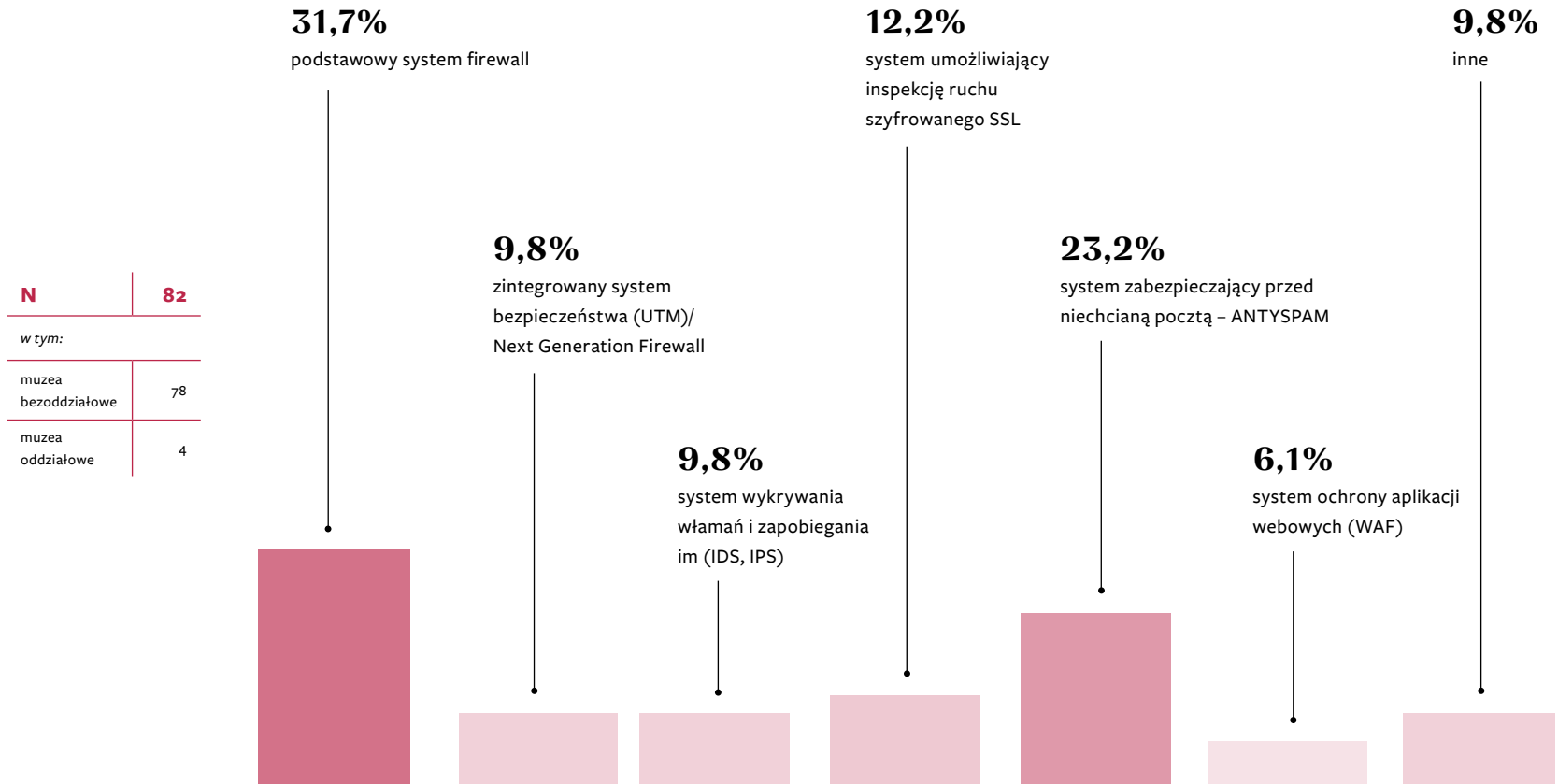
N	82
w tym:	
muzea bezoddziałowe	78
muzea oddziałowe	4

29,3%

³¹ Dotyczy pracy w trybie zdalnym lub hybrydowym, jeśli muzeum stosowało takie rozwiązania. Jeżeli w muzeum nie istniała możliwość pracy zdalnej/hybrydowej, pytanie dotyczyło technicznych możliwości przejścia na taki tryb pracy, nie zaś możliwości organizacyjnych.

Ryc. 91. Technologie mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego, z których korzystały muzea (wielokrotny wybór)

OPRACOWANIE RAPORTU:

Antonina Hejwowska | NIM
Magdalena Lewicka | NIM
Anna Zabiegałowska-Sitek | NIM
Katarzyna Żmijewska | NIM

PROJEKT GRAFICZNY:

Key Visual: Anna Nowokuńska-Maksymiuk | NOWOKUŃSKA STUDIO
Projekt graficzny: Jakub Dmuchowski | NOWOKUŃSKA STUDIO

REDAKCJA JĘZYKOWA I KOREKTA:

Ewa Bazyl

Jeśli są Państwo zainteresowani wykorzystaniem danych z projektu *Statystyka muzeów*, prosimy o kontakt pod adresem: statystyka@nim.gov.pl

Narodowy
Instytut
Muzeów

Narodowy Instytut Muzeów
ul. Topiel 12
00-342 Warszawa

WWW.NIM.GOV.PL

STATYSTYKA

SM
MUZEÓW

ISBN: 978-83-64889-62-2

WWW.STATYSTYKAMUZEOW.PL

